

DUMITRU RADU

Rezervația de

dramă în

ACTUL I

TIMOFEI (*intră*): Priviți, trece un nor negru pe cer, ca un cormoran!

TULIU (*il urmează. Pilit, lui Timofei*): Odicolon, cu cine vorbești?

TIMOFEI: Cu tine.

TULIU: Adică mă vezi dublu! De cind ai băut, cind erai mic, tot odicolonul actriței ăleia... venit în Deltă... cum pui ceva pe limbă, cum se-nmulțesc oamenii pe care-i vezi.

TIMOFEI (*fără să-l asculte*): Priviți, oameni, trece un nor negru ca un cormoran uriaș!

TULIU: Cine să privească, doar sint numai eu aici?! Sint unu' singur!...

TIMOFEI: Prostule, eu te respect, îți zic domnule... Domnule, priviți norul!...

TULIU: Domnule, eu nu văd nici un nor! Văd doar că ni s-a-mpuținat vodca!

TIMOFEI: Auzi, latră ciinele! (*Iese.*)

TULIU (*bînd*): Nu latră nici un ciine! (*Intră Pelaghia. Către ea.*) Sau latră în capul lui...

PELAGHIA: Cine ești?

TULIU (*arătînd în direcția în care a plecat Timofei*): El știe cine sint.

PELAGHIA: Dar el cine e?

TULIU: Îți spun eu: prietenul meu, ne-am cunoscut astăzi la Sulina, vînzînd știucă afumată...

PELAGHIA: E Timofei?

TULIU: E Odicolon!

PELAGHIA: Timofei!

TULIU: Nu-i el, e altul... Bărbat frumos, dar cam bețiv... Cum dă de vodcă, gata, vede cormorani!... Adică, pardon! Nori!... Ceva amestecat...

PELAGHIA: Cine sinteți, oameni buni?

TULIU: El știe precis cine sintem...

DECORUL : un prund, între un braț al Dunării și începutul unui canal obscur, ducător spre locuri și lacuri fără nume din Deltă. O casă. Curte. Gard. Trestii. O salcie-două. Din cînd în cînd, se aud vapoare trecînd. Cu uruiul lor, cu muzica de pe covertă... etc. Vară. Păsări.

PRIMA PARTE A PIESEI : Jocul vieții.

A DOUA PARTE (petrecîndu-se după un an) : Jocul morții.

A TREIA PARTE : Măreția și Blestemul.

ACTIUNEA, evident, se petrece în zilele noastre.

pelicani

trei acte

PERSONAJELE

PELAGHIA
TIMOFEI
ANA
SANDA
MICHI
TULIU
GABRIELA
BUDIȚA
FIRA
OLCICA

PELAGHIA : Nu-i destul !...

TULIU : Pentru el e destul.

PELAGHIA : Doar n-oți fi niște hoți...

TULIU : Nu, hoți nu sintem, dar o să fim peste cîteva ceasuri : trece un vapor de la Sulina și vrem să-l zăbrălim... Poate are tutun ! Kent !

PELAGHIA : Vezi să se-ntoarcă bărbatu-meu acasă și să vă găsească aici, că vă frînge oasele !

TULIU : E chiar așa de țapăn ?

PELAGHIA : E foarte țapăn. (*Iese.*)

TULIU : Ei, atunci trebuie să spălăm puțina ! Dar ce căutăm noi în casa asta ? Odicolon, de ce-am intrat noi în casa asta ?...

TIMOFEI (*intră*) : Să bem apă... Vodca ne omorîse de sete !...

TULIU (*îi dă apă*) : Bea.

TIMOFEI : Nu. Că-mi vine să borăsc. Îmi face rău.

PELAGHIA (*din cameră*) : Timofei !

TULIU O cunoști ? (*Timofei zice „da“.*) Cine e ?

TIMOFEI : Guvernul... (*Tuliu nu înțelege.*) Regele meu... Nevastă-mea. (*Intră Pelaghia.*)

TULIU : Sărut mina, majestate...

PELAGHIA (*lui Timofei*) : Iar te-ai îmbătat.

TIMOFEI : Iar...

TULIU Ce să-i faci, ceasul rău... Noi n-am vrut, dar vodca asta n-are minte și ți se urcă la cap !

PELAGHIA : Să vă dau ciorbă de crap... (*Iese.*)

TULIU (*se așază pe un scaun de nuiele*) : Să-mi mai adun oasele...

TIMOFEI (*îi dă alt scaun. Tuliu se așază pe acesta*) : Timofei Policarpovici, bunicul meu, a murit... În timpul unei eclipse de soare... Bînd vodcă și mîncînd ciorbă de pește, pe scaunul său de nuiele, ca un împărat...

TULIU : Văd că pe-aici pe la tine toți sînt regi... împărați... (*Intră Pelaghia și le aduce mîncarea.*) Eu... ca să fiu sincer, toată viața m-am zbătut să nu fiu nici rege, nici împărat !...

PELAGHIA : Ia și mîncăcă...

TULIU : Mă scuzați, doamnă... Dar nu e bine să fii ștab ! Te înjură lumea... Eu m-am făcut subaltern, ca să-mi pot înjura șefii... și ca să fiu liber cînd

- vreau, c-ro viață are omul, nu o ședință... Vă dau cuvîntul meu de onoare că lupt din răzputeri să nu mă promoveze nici măcar ceva șefuleț de echipă... De ce să mă injure ei pe mine de mamă, și să nu-i injur eu?...
- PELAGHIA : Și răzbești să nu te ungi mare mahăr?...
- TULIU : Cum de nu?! Chiar acuma am luat-o brambura prin Deltă... și pină mi-o trece, uită c-au vrut să mă promoveze, și mă sancționează!... Și ies exact unde vreau eu!... Păi de ce să sughiță mama mea și să nu sughiță mama lor?!
- TIMOFEI : Priviți!... A sclipit pe cer ceva... așa... ca un păianjen uriaș!...
- TULIU (*bea vodcă*) : Te pomenești că se deschid cerurile... și se coboară Dumnezeu, sau cine?... Of, de-ar fi Dumnezeu, să-i văd și eu picioarele... călcieele... Și să-i pup tâlpile, să mă ierte pe mine, păcătosul... (*Se închină, cade în genunchi, sărută pămîntul.*) De-o fi în cămașă de noapte, cu șpițuri, îi pup și curu'... (*Intră Gabriela, desculță, înaltă, suplă, în rochie largă, de vară. Tuliu se trezește, ridicîndu-și fruntea de la pămînt... cu fruntea lângă picioarele ei.*) Doamne, iartă-mă! (*Îi sărută picioarele, fără să privească în sus.*) Sint un blestemat... un mincinos!... Am vrut să fiu în armată sergent-major! Dar m-am îmbătut cu vodcă și m-au băgat la carceră șapte zile!
- GABRIELA (*îl prinde ușor de păr și-l ridică în picioare*) : Ridică-te, pușorule!...
- TULIU (*sare în picioare*) : Gabriela, îți jur că n-am fugit din Sulina, de tine! Am plecat... cu prietenul meu, Odi-colon... M-a invitat să văd rezervația de pelicani!
- GABRIELA : Tu, să vezi rezervația de pelicani?!
- TULIU : Da, eu! N-am văzut în viața mea ouă de pelicani... Poftim! N-am văzut ouă de pelicani!
- GABRIELA : Ouă de drac ai văzut? N-ai văzut! Draci ai văzut? N-ai văzut. Mă vezi pe mine, acuma. Șterge-te pe genunchi de praf, și plecăm... Am o șalupă, nu-ți fă griji...
- TULIU : Nu-mi fac griji... însă...
- GABRIELA : Gura, imbecilule!
- TIMOFEI (*strigă*) : Cine a pus frunza pe tavan?!
- PELAGHIA (*privind tavanul*) : Care frunză?
- TIMOFEI : De pe tavan! (*Toți se uită în sus.*) Cine-a pus-o?
- GABRIELA (*căci pe ea a întreat-o*) : Nu știu...
- PELAGHIA : Atunci?...
- TIMOFEI : Păi aici e întrebarea : cine-a pus-o? (*Ele se uită în tavan. Timofei începe să ridă.*)
- GABRIELA : De ce rîzi?
- TIMOFEI : Pentru că te uita în tavan... (*A intrat, ca o umbră, Ana.*)
- GABRIELA : De ce să nu mă uit în tavan?!
- TIMOFEI : Pentru că nu există nici o frunză.
- GABRIELA : N-am înțeles... (*Timofei ride. Ea bagă de seamă că Tuliu s-a făcut nevăzut.*) Aha, a întins-o!... (*Lui Timofei.*) E unu-zero pentru dumneata. Dar te asigur c-am să egalez! (*Iese.*)
- PELAGHIA (*lui Timofei*) : Ce-i cu tine, în ultima vreme?... Faci tot felul de boacăne, te aduni cu tot felul de... Și cam bei!...
- TIMOFEI : Cine-a pus frunza pe tavan? (*Ea se uită, o clipă, în sus — el o șterge.*)
- ANA : E o glumă veche de-a lui bunicu-său...
- PELAGHIA : Eu am nervi de fier.
- ANA : Vezi să nu-ți ruginească.
- GABRIELA (*revine*) : Unde-au fugit tovarășii?
- PELAGHIA : Ăla... era tovarășul tău de muncă?
- GABRIELA : Da, tovarășul meu de luptă și de muncă. Tuliu îl cheamă. (*Anei.*) Dumneavoastră sinteți mama sau soacra?
- ANA : Soacra.
- GABRIELA (*nu se aștepta*) : Da... O să-l aștept aici... Vai, ce frumos e în Deltă! Vai, cum cresc nuferii!
- ANA : Nu sint nuferi.
- GABRIELA : Nu?
- ANA : Nu.
- GABRIELA : Credeam că sint nuferi. Ori-cum, seamănă. Și cine se aseamănă se adună. Sper că ei... nu s-au adunat să fure! Căci există miliție în țara noastră, la tot pasul! (*Ele nu-i răs-pund.*) Vai, ce frumos cîntă pitpalacul!
- PELAGHIA : Nu e pitpalac.
- GABRIELA : Nu?
- PELAGHIA : Nu.
- GABRIELA : Nici nu seamănă? (*Pelaghia : nu.*) Se vede că-mi cunosc bine păsările patriei... E cumva un stîrc? Dar stîrcul nu cîntă! Sau cîntă? Ori-cum, orice-ar fi, cîntă superb. Beethoven de-ar fi fost în Delta noastră minunată și l-ar fi auzit, sootea o simfonie a Deltei... Ce simfonie! Aici să vină compozitorii să cunoască viața și cîntecul, nu să stea în cofetării!... (*Liniște.*) La cafele și coniace... Și cu ochii după pașachine... Lasă, c-am cunoscut și eu unu', la Constanța... Jean! Jean Constantin, sau așa ceva... Grec, de origine. Brunetel. (*Liniște.*) Muncitor. (*Liniște.*) Ah! (*Ele o privesc.*) Ah, ce frumoasă e viața aici! Aerul e superb! Apa — o grozăvie! Trestia — un poem! Aici să vină scriitorii să cunoască viața și trestia... Nu în cofetării... Iarba — o melodie!

PELAGHIA Știuca — o poezie !
GABRIELA Știuca, o poezie ? ! Păi știuca nu e răpitoare ? Da, poate fi ! Curăță apa de fauna bolnavă. Are și icre ! Ador icrele !

ANA : Se vede ! (*Iese.*)

GABRIELA : Vreau să spun că icrele de pește fac bine la...

PELAGHIA Și la...

GABRIELA : La ten.

PELAGHIA Și la inteligentă. Au fosfor.

GABRIELA : Au fosfor ? Nu știam compoziția lor chimică. Oricum, icrele sînt o minune a naturii. Sînt visul meu...

PELAGHIA Visezi mereu icre ?

GABRIELA Icre negre, icre roșii, albe... tot felul... Icre să fie. Fac bine la ten, mi-a spus o croitoreasă din Tulcea, care are o verișoară la Babadag, farmacistă, soră cu machioza de la baletul din Constanța, „Fantasio“.

PELAGHIA : Icrofage ?

GABRIELA : Cum ai spus ? Da, toate ! Și eu sînt o icrofagă, ha, ha, ha ! (*Iese.*)

PELAGHIA : Nu ești așa proastă cum vrei să arăți, ha, ha, ha... (*Trece un cîrd de pelicanți.*) Pelicanii, pelicanii, plutesc lin pe ape, așteptînd răsăritul soarelui, să devină albi... Delta e singurul lor refugiu pe pămînt, aici ouăle lor se văd lucind în soare, aici e locul vieții lor adevărate... al vieții adevărate... Dar sînt convinsă că de s-ar ridica într-o zi să pornească spre cer în zbor, albul lor, bătaia aripilor lor, căldura dragostei lor ar putea să topească și bălțile înghețate dintre stele, și-ar trece dincolo de stele, dincolo de dincolo, poate în timpurile dintîi, poate dincolo chiar de eocen, de cînd sînt rămasi pe pămînt, poate spre timpurile de mîine, în împărăția vieții de mîine... (*nu, nu a morții*)... în...

ANA (*intră*) : A plecat păsărica ?... Timofei...

PELAGHIA : Se scoală noaptea din pat, pleacă prin Deltă... ca un somnambul... Și-o fi găsit vreo ibovnică, ce e cu el ?...

ANA : Nu știu... Îl văd și eu... da, parcă sufletul i s-a rupt de trup... Și el parcă s-a rupt de tot ce e pe-aici, de casă, de pești, de stof, de pelicanii... Nimic nu-l mai ține pe-aici !... (*Iese.*)

PELAGHIA : De ce plîngi ? (*Se aud pelicanții. Privește peste zări.*) Vîn pelicanii, în zbor, acoperă pămîntul cu aripile lor albe... aduc soarele primăverii, cîntecul privighetorilor, vîntul cald dinspre mare, primenesc aerul... timpul...

GABRIELA (*intră*) : Și mă aduc și pe mine... Ce făcea aici, parcă le cîntai o slujbă păsărilor... Cîntă-mi și mie, și eu sînt o păsărică ! O păsărică mitotică !

PELAGHIA : Aici, în Delta Dunării, sînt tot felul de păsări și de păsărici ! Unele-și aleg loc de cuibărit... clocesc... Alte neamuri trec din zîmăturile îndepărtate ale Nordului spre Africa...

GABRIELA : M-am interesat... te ocupi de vietățile de aici... Și el, de pești, mai ales... Sînteți tehnicieni ?... sau ați terminat piscicultura la Galați ?... (*Pelaghia vrea să plece.*) Eu sînt o... ghinionistă ! Cînd m-am măritat... a doua zi după nuntă am vrut să trec granița, și-am fost prinsă !... Și ne-au condamnat la închisoare... așa că eu luna de miere mi-am petrecut-o la pirnaie !... (*Sobru.*) Sînt și păsări care ierneză în Deltă, oaspeți din Siberia ! ? De la pol ? !...

PELAGHIA (*să scape de ea*) : Da, gîsca git-roșu, ploterul argintiu, sitarul de mal, gîrlița mare, fugaciul, cocorul, huhurezul mare, rața cufelată, rața sunătoare, rața șuierătoare, fluierașul picior-verde...

GABRIELA (*ea vrea să mai rămîină*) : Nu mai spune, și fluierașul picior-verde ? !

PELAGHIA : ...sturzul de iarnă, cufundacul de iarnă, lebăda de iarnă, cinghița de iarnă...

GABRIELA : Tot ce-mi spui n-are nici un rost... știi foarte bine asta, vorbești doar ca să-ți ascunzi singurul lucru care te cutremură, frica din tine...

PELAGHIA : Ce-ți veni, dragă ? De unde mă cunoști tu pe mine ?... Mai bine ascultă ce păsări mai trăiesc în această țară a apelor... pescărușul argintiu, cormoranul pitic, rața moțată, lopătarul, țigănușul, călifarul alb, călifarul roșu...

GABRIELA (*aproape țipînd*) : O să-l condamnăm pe dumnealui, în baza plingerii soției sale, la o amendă substanțială, pentru că n-a avut relații sexuale cu ea...

PELAGHIA (*mai moale*) : ...Aici e împărăția păsărilor, raiul lor...

GABRIELA : Al lor, dar nu al tău. De cîte luni nu te-ai mai culcat cu el într-un pat ?...

PELAGHIA : Pot să te poftesc să ieși din casa mea...

GABRIELA : Știu tot... ha, ha, ha... m-am interesat. Înainte era un soț bun, care făcea totul...

PELAGHIA : Și acum ? !...

GABRIELA : Acuma, ca să întrețină bune relații de familie, face aproape totul, ca înainte, în afară de ceea ce înseamnă patul conjugal.

PELAGHIA : Marea, că e mare, și încă are fund, dar inima omului ! dar răbdarea mea !...

GABRIELA La pirnaie am aflat, de la o evreică, ce spune Talmudul : zice că soțul trebuie să aibă relații sexuale succesive, în afară de cazuri de forță majoră...

PELAGHIA Mă iubeste! ...
GABRIELA : Omul, cînd e să se inece,
se agață și de un pai.
PELAGHIA : Cine ești ? Și ce vrei ? Și
care sînt sensurile (*sensurile adînci ale
faptelor tale ?*) ...vorbelor tale ?
GABRIELA Vreau să te scap de el...

(*A intrat, tiptil, Tului.*)

PELAGHIA A, mulțumesc...
GABRIELA N-ai pentru ce... Îl iau cu
mine.

(*Tului bea vodcă.*)

PELAGHIA Ești generoasă...
GABRIELA : Mulțumesc. Și tu ești foarte
amabilă cu mine.
PELAGHIA : Toate victimele sînt pline
de simpatie față de politețea falsă a...
gidelui lor...
GABRIELA : Mă faci... ? ! (*Ride cu ho-
hote.*) Gide, ai spus ? M-ai criticat ? !
(*Ride.*) Bravo ! Mă critici, deci exist !
(*Ride, nebună.*)
TULIU : Nu mai ride ca proasta în tîrg !
Nu e nici o amabilitate față de tine
— nu te umfla în pene ! —, e pur și
simplu paralizată...
GABRIELA ...de cruzimea mea suriză-
toare !
TULIU Bunălatea ta... o s-o bage în spi-
tal !
GABRIELA (*pune mina pe el*) : Bine
c-am pus laba pe tine ! Unde-ai fost ?
TULIU La furat ! Am făcut și noi... pu-
țin... pe pirații... Uite-l pe Odicolon,
vine cu marfa...

(*Timofei intră, ducînd în spinare doi
saci.*)

GABRIELA Borfași, neicută...
PELAGHIA : Poate s-au distrat și ei...
GABRIELA (*lui Timofei*) : Vrei să te
măriți cu mine ? Doresc...
TIMOFEI (*ride*) : Pe ce-ți bazezi... do-
rința ?
GABRIELA Poftim ?... A... Sînt frumoa-
să... ca un înger...
TULIU Îngerul morții... (*Lor.*) Așa i se
mai spune... Pe cine pune laba, la
groapă cu el !
TIMOFEI : Tu d-ai fugi de ea ? (*Gabri-
elei.*) Ești frumoasă... Și ?...
GABRIELA : ...puternică ! Poți să mă pui
la încercare. Pot să fac și-o sută de
copii !
TULIU : Orice mamifer poate să nască
pui vii, pe care să-i alăpteze.
GABRIELA (*lui Tului*) : Dacă te crezi
mai tare ca mine, demonstrează-mi.
TULIU Așa vorbești despre dragoste, de
parc-ar fi vorba de lupte greco-ro-
mane.

TIMOFEI (*ii e rău. Se așază pe scaunul
de nuiele*) : Au... amețesc...
ANA (*intră și-l ia de pe scaun și-l ajută
să se așeze pe o pătură*) : Te-a amețit
coțofana asta, cu prostiile ei...
GABRIELA : A amețit cărînd sacii ăștia
furați. Măcar să-i destăcă, să vedem
ce procopseală e în ei...
TIMOFEI Umblă o durere prin oasele
mele...

ANA (*în timp ce Pelaghia îi dă apă lui
Timofei*) : Lasă, mamă, că mi-a spus
mie un doctor, în 1916 : mumă, mi-a
zis, cit timp durerea umblă prin oase
de colo colo. cit se mută durerea de
colo colo prin tine, nu e nimic, doar
cînd durerea stă într-un loc și se inte-
țește, înseamnă că e boală...

(*Apar Sanda și Michi, cu un cuib de
pasăre în mîni. Îi dau cuibul lui Timofei.
El se simte mai bine.*)

TIMOFEI Chiar de-o să plec... pițigoiul
pungar, boicușul, cuib tot o să-și facă,
din fire de urzică și de papură, din
păr de cal, din mișșori de salcie și din
lîna oilor, tot o să-și urzească zile în
șir cuibul... și-o să-l agațe într-o
creangă, peste ape curgătoare...
SANDA : Ți-am mai găsit unul, l-am
adus și l-am legat într-o salcie, lîngă
casă... O să ne poarte noroc, tată !
GABRIELA (*țifnoasă, lui Tului*) : De-l
duci în casă, nu te mai certî cu ne-
vasta ? !

TULIU : Nu, nu, iar afară... tot impre-
jurul să fie plin de noroc.

GABRIELA (*lui Tului*) : A băut prea
mult... Tu ești îngerul morții... Cu cine
bei, îl bagi în mormînt !... (*Timofei își
revine.*) A înviat !

TIMOFEI (*dezlegînd un sac*) : Ce afacere
teribilă ! (*Ana îi scoate pe copii afară,
cu blîndețe, desigur.*) Haine ! (*Le pi-
păie, fără să le scoată din sac.*) Cred
că sînt militare... Uniforme de gene-
rali ! (*Scoate niște haine : sint cu dun-
gi, de pușcăriasi.*) Să fie într-un ceas
bun ! De le îmbrăcăm noi, nu ne îm-
bracă ele... (*Incepe să se îmbrace în-
tr-o uniformă vărgată. Lui Tului.*) Ce
mai aștepti ? Să vedem cum ne stă !
(*Pelaghiei.*) Adă aparatul de fotogra-
fiat... (*Pelaghia intră în casă.*) E bine
să aibă omul amintiri !...

GABRIEL : Și eu vreau o amintire... (*Se
îmbracă și ea.*)

TULIU : Să nu fie într-un ceas rău !
Ptui ! Ptui ! (*Se îmbracă. Între
timp, Ana a apărut și dispărut, nevă-
zută de protagoniști.*)

TIMOFEI : Mergem... imediat !... să scoa-
tem virșele... Să-ncingem un chef, ca
între pușcăriasi !... Stop ! (*Pelaghia
vine cu aparatul. Îi fotografiază.*) Zim-
biți, vă rog ! Amintiri din tinerețe...

Pește avem, băutură avem, o săptămână facem pe deținuții !... (Aruncă cei doi saci în podul casei.)

TULIU : Miine e joi !

PELAGHIA (amuzată cumva) : Toată ziua.

GABRIELA (amintindu-și) : Zi de salari !

TULIU La prinz. Și de șprîțuri, pînă dimineața. Zi foarte grea, de 24 de ore !

PELAGHIA Te duci acasă cu buzunarele goale.

(Apare Olcică, pîndindu-i.)

TULIU : Și cu burta plină.

GABRIELA Și cu căpățîna ! Și a doua zi, vai, burta mea, vai, căpățîna mea !

TULIU Trebuie să te viaieți, ca să ai motiv să bei din nou, să te dregi...

TIMOFEI (care a adus o serie de ustensile pentru pescuit) : Gata, după pește, că m-a lovit foamea...

PELAGHIA (fericită) : Vin și eu.

GABRIELA : Eu fac focul...

(Cei trei pleacă.)

TULIU : Tu totdeauna pui paie pe foc...

Noroc ! (Iese.)

GABRIELA : Pa ! Pa, puiule... (Singură.)

Ce loc mînunos... de prăsilă... Loc de prăsilă al păsărilor.

OLCICĂ : Și al peștilor. (Cum ea așifă focul, el a venit tîptit, neobservat, și i-a răsucit mîinile la spate.)

GABRIELA : Cine e ?

OLCICĂ (astupîndu-i gura) : Miliția. Gu-

ra ! Cine ești ? Cum ai ajuns aici ?... în locul ăsta de prăsilă ?... Pațachină ?

GABRIELA : Nu. Îl iubesc pe soțul meu,

sînt curată la suflet, n-am depășit în relație cu alți bărbați doza bunei-cuviințe...

OLCICĂ : Ce înseamnă doza bunei-cuviințe ?...

GABRIELA Adică... bună ziua, bună ziua, sărut mîna, bună ziua, la revedere...

Eu n-am dat nici unul bărbat decît bună ziua...

OLCICĂ : Și mai înalțe ? Că deținutul

4523 nu-ți este bărbat ! Acuma, cu el, n-ai depășit doza ?...

GABRIELA : Într-adevăr, cu Tului s-a-n-tîmplat ceva... ca un miracol... I-am spus : Pa !

OLCICĂ : Pa ?

GABRIELA : Da. Adică, nu. Pa, puiule...

Cînd a zis... Noroc !... eu... Pa, puiule..!

OLCICĂ : Pe pui îl cheamă, va să zică,

Tului. Tului și mai cum ?

GABRIELA : Să mor dacă știu.

OLCICĂ : Deci... Pa, puiule... Deci !...

GABRIELA : Deci am depășit pragul. Bunei-cuviințe. (Plînge.) Pentru mine e ceva inimaginabil !

OLCICĂ : S-a dus dracului doza ! Ce-o fi ? (Știu.) Te-ai îndrăgostit ? !

GABRIELA : Bruce ? Și fără să-mi dau seama ? Fără să raționez ? Eu, care sînt o raționalistă ? Imposibil !

OLCICĂ : Atunci, ce să fie ?

GABRIELA Aceasta-i întrebarea !

OLCICĂ Dar cum rămîne cu soțul tău ?...

GABRIELA Cu cine ?... A... Bine... Soțul meu e o persoană imaginară... (El îi dă drumul. Gabriela îi sare de gît.) Dragul meu milițian...

OLCICĂ Nu umbla cu prostii... Dacă ne vede cineva ?

GABRIELA Nu ne vede decît Dumnezeu.

OLCICĂ : Cu el n-aș avea probleme, sînt ateu... Eu mă refeream la... diverși tovarășii...

GABRIELA : Au plecat la pește... În tăcerea verde, nimeni nu ne vede... Nu simți lumina teilor de la Luncavița ?... Lumina lor parfumată și dulce ? (Îl sărută.)

OLCICĂ (sobru) : Joci tare ! Dar nu ține !

GABRIELA : Nu-ți place Delta ? Aici, încă demult... se zămisleau începuturile vieții pe pămînt...

OLCICĂ : Lasă vrăjeala ! Crezi că mă cumperi cu un pupat ? Și ziceai că n-ai depășit doza... De unde-ați evadat ?

GABRIELA Din Siberia.

OLCICĂ : Imposibil ! Nu umbla cu prostii... Vă urmăresc de cîteva zile... A trebuit și adineauri să-mi las uniforma... ca să pot înota...

GABRIELA : Mînji ! De frică ți-ai lăsat uniforma... Să nu te atîrnăm de-o salcie ! Ah ! dar nici pistol n-ai ? (Îi face o figură de judo, îl pune jos.) Praf te fac ! Teucid ! (Îa un cuțit.) Te legași de mine, hai, care sînt buricul pămîntului ? !

OLCICĂ : Draga mea, să ne-nțelegem... Și eu sînt hoț...

GABRIELA : Ce ești ?

OLCICĂ : Hoț ! Și-am fost adus în Delta să tai stuț... Și-acum o oră... am evadat... Cînd v-am văzut, m-a apucat bucuria... Dar nu mi-am manifestat-o, din prudență, nu vă cunoșteam personal. Olcică ! (Se prezintă din nou, cu mîna întinsă.) Olcică...

GABRIELA : Nu te mișca, băiete, că-ți frîng gîtul ! (Îi dă haina ei vîrgată.) Echipază-te ! (Olcică îmbracă haina. Gabriela rămîne în pantalonii vîrgați.) Și să nu încerci s-o ștergi, c-am fost campioană de judo !... La juniori.

OLCICĂ : Da, parcă ți-am văzut poza în ziare !

GABRIELA : Mînji ! Vrei să te pui bine cu mine ? (El schițează un gest : că nu minte.) Mînji, am spus !

OLCICĂ : Mint. Totuși... în ziarul din Tulcea...

GABRIELA : Nu sînt din Tulcea. Totuși... să vedem ce prostie vrei să spui...

- OLCICA Nu-i prostie... Dacă nu m-am urcat pe scenă în șeală memoria... poza. (*Ea se uită urit la el.*) Da, ai dreptate. Totuși... Da ! Te-am văzut la Sulina, jucând, la Casa de cultură, într-o piesă grecească...
- GABRIELA : Tu ești om să intre la o piesă de teatru ?
- OLCICA M-am dus că era iarnă, ger, să mă mai încălzesc... Aveați și program de teatru... Scria în el... „Piesa să fie o recoltă de lacrimi !”
- GABRIELA : Fîs !
- OLCICA : N-am terminat. „Și o cascadă de ris”. Ca în viață... Așa e, zău, am acasă programul... De-aș fi fost la mai multe piese, nu l-aș mai fi ținut... Dar la una... am și eu tinere de minte ! „Echilibrul pieselor grecești”..., așa începea.
- GABRIELA Olcică, minți ! Se simte din glas... Tu crezi că te-am crezut că ești milițian ? Cînd mi-ai răsucit mîinile, puteam, cu figura 8 B să-ți răsucesc gîtul ! Dar mi-am zis : de ce să te omor eu, cu mîinile mele... Un bărbat nu-i bine să-ți moară în mîini, e bine să-ți moară în brațe.
- OLCICA (*sigur pe el*) : Și cum să fac eu să-ți mor în brațe ?
- GABRIELA A, rizi ? Cascadă de ris, ai ? Ia te rog să plîngi ! (*El ride cu hohote. Ea îi răsucește o mîină.*) Hai, hai, dă-i cu plînsul !
- OLCICA : Nu pot.
- GABRIELA Poți. Plîngi !
- OLCICA (*mușcîndu-și buzele*) : Nu plîng !
- GABRIELA : Faci pe-al dracului ?... Hai, bagă recolta de lacrimi... (*El chirăie ușor.*) Mai convingător !
- OLCICA : Nu ! Și nu ! Și nu !
- GABRIELA : A, deci vrei să te doară ! Eu credeam că nu ești un animal, să trebuiască să simți durerea... credeam că-ți ajunge cuvîntul, bre ! (*El strînge. Olcică plînge.*) Cu hohote ! (*Olcică plînge cu hohote. Intră Tului, încercat cu doi saci plini cu pește.*) Cu mai multă sinceritate !
- TULIU : Cine-i asta ? !
- GABRIELA : Un hoț adevărat. (*Lui Olcică.*) N-am reținut : ce fel de hoț ?...
- OLCICA : Hoț de pește... sînt din zonă... Am venit pe la cunoscuți... la mătușa Ana... Au ! Nu mai plîng !
- GABRIELA : Atunci, rizi ! Sau, nu, cîntă ! (*El dă din cap că nu.*) Cîntă, pițigoiu-le... (*Olcică lăldăie un cîntec sau chiar îl cîntă.*) În gușa lui stă toată fala zilei...
- TIMOFEI (*intră, urmat de Pelaghia*) : A, Olcică !... Nu te-am auzit în viața mea cîntînd !...
- GABRIELA (*îi dă drumul*) : Deci, îl cunoașteți... (*Lui.*) Deci, n-ai mințit că-i cunoști...
- OLCICA : Nici cu teatrul n-am mințit... Piesa se chema...
- GABRIELA Nu m-am urcat pe scenă în viața mea. Nu crezi ?
- OLCICA (*cum să nu !*) : Ba da, ba da... FELAGHIA Curățați peștele... Olcică, adă piinea din casă... (*Pregătiri pentru masă.*)
- TULIU (*Pelaghiei*) : Ai intrat în jocul asta... cu pușcăriașii... pentru c-ai văzut că-l inveseleşte pe Timofei... Este ?...
- PELAGHIA : Voi ai un vin roșu... E în pivniță, după scară...!
- (*Tului pleacă, sigur că el are dreptate.*)
- BUDIȚĂ (*intră, cam obosit*) : Bună ziua, tovarășii...
- PELAGHIA : Ia loc, omule... Obosit de drum ?...
- BUDIȚĂ : Ceac-pac !
- TULIU : Ești nou pe-aici ?
- BUDIȚĂ Ceac-pac !
- OLCICA : Ți-e foame ?
- GABRIELA (*în locul lui Budiță*) : Ceac-pac.
- BUDIȚĂ De foame... mor de foame ! Vai... ce frumos cîntă păsărelele în minunata noastră Deltă a Dunării ! Cum se cheltuiesc ele în cîntece...
- GABRIELA Cum se cheltuiesc ele în dragoste...
- BUDIȚĂ : Așa-i ?
- GABRIELA : Dacă ți-e foame, ia treci matală și curăță peștele... muncеște ! Noi cu munca, și tu cu vorba ? (*El începe să curețe pește etc. Gabriela vrea să-și aprindă o țigară.*)
- BUDIȚĂ : Blestemat să fie tutunul, cu foile și rădăcinile sale, căci el dă boli de plămîni și moarte...
- GABRIELA : Zît ! Tu nu fumezi, tu nu bei... tu ce faci ?... (*Îi întinde o sticlă cu vin.*)
- BUDIȚĂ : Blestemat să fie rachiul și vinul, dau învinețirea ficatului și moarte...
- TULIU : De băutură nu te lega, că înseamnă că te legi de mine personal !...
- BUDIȚĂ : Tu ți-ai da viața pentru patrie ?
- TULIU : De ce mă-ntrebi ?
- BUDIȚĂ : Asta e întrebarea capitală. Ți-ai da viața pentru patrie ?
- TIMOFEI (*fiindcă e întebat*) : Măi, mai bine ai curăța mai bine peștele asta... decît să torni vorbe înfricoșătoare...
- BUDIȚĂ : Eu mi-aș da-o !
- PELAGHIA : Ei, fiecare la locul lui de muncă... e mai mult decît vorbele dumitale, omule... (*Îi dă un pește fript, să mănince.*)
- BUDIȚĂ : Păi locul meu de muncă e peste tot... și aici, acuma...
- GABRIELA : Atunci mănîncă și taci !
- BUDIȚĂ Mănînc, dar nu tac...
- GABRIELA : Cu mine să nu te-ncontrezi, că nu mi-ai văzut încă buricul !

BUDIȚĂ : Blestemată să fie și dragostea, căci ea ne aduce în casă divorțul și blenoragia.

GABRIELA (*îi ia peștele din mâini și-l aruncă*) : Să nu blestemi dragostea, poataie ! Că-mi veni o idee... să te-arunc în Dunăre !

BUDIȚĂ : Blestemate să fie ideile și gindurile, că ele te duc cu gîtul în ștreang. Blestemată și Dunărea, că e plină de putori !...

GABRIELA : Ce înțelegi prin putori ?... (*li răsucește o mîină la spate.*)

BUDIȚĂ : Mă refer la impuritățile din apă... (*Ea îi dă drumul.*) Bletemat să fie și aerul și pămîntul... și viața, căci a trăi e un blestem !...

TULIU : Măi omule, ce te-a apucat ? !

BUDIȚĂ : Păi, de n-ar fi viața așa, zic eu, ați fi ajuns voi în salopetele astea ?...

GABRIELA : Dar ce-ți pasă ție de cum ne îmbrăcăm noi ?

BUDIȚĂ : Cum să nu-mi pese ? Sint de la poliție...

OLCICĂ : Civil ? !

BUDIȚĂ : Păi, de la poliția civilă.

TIMOFEI : Și-atunci de ce nu ne ares-tezi ?

BUDIȚĂ : Ce să fac cu voi ? !... Să scriu zeci de rapoarte ?...

GABRIELA : Scrie-le !

BUDIȚĂ : De ce ? Pur și simplu nu v-am văzut. (*Pelaghtei.*) Dumneata ești mai cu cap, dă-mi și mie un pește... (*Mă-nîncă.*) Mănînc și plec, vă descurcați cum vreți ! Nu m-ați văzut, nu v-am văzut ! Vai, ce frumos cîntă păsărelele... De ce-or cînta oare păsărelele ?

GABRIELA : În orice caz, nu ca să-ți faci ție plăcere.

BUDIȚĂ : Ascultă, nu fi obraznică ! Odată întorc fila ! Pe tine te cunosc... Ești un manechin !

GABRIELA : Eu ? N-am fost niciodată la parada modei...

BUDIȚĂ : Pardon ! Vreau să spun că ești... manechin de vinătoare. La Constanța, la București... Cunoșc problema ! Dar nu mă interesează... Priviți ce sublim este galbenul stufului vechi... și verdele celui nou !... și albastrul îndesit al cerului...

GABRIELA : Ascultă, tătăuțele !... Pe mine nu mă lua cu albastrul îndesit... că situația a devenit cam albastră ! Eu nu sint ce crezi tu... (*Își dă jos pantalonii.*) Și nici ce arăt că sint, în pantalonii... Eu sint... !

BUDIȚĂ : Ha, ha, ha... Cine ? Sfinxul ?

GABRIELA : Cine ? !

BUDIȚĂ : Cine ?

GABRIELA (*aducîndu-și aminte*) : N-am jucat teatru la Sulina, n-am cîntat la Constanța și la București în formația „Sfinx” !

BUDIȚĂ : Nu i-ai spus tu lu' ăsta... (*Olcică*) ...am tras cu urechea ! scuză-mă... Că ești buricul pămîntului !

GABRIELA : Am spus... poate !... Ei și ? !

BUDIȚĂ : Păi cine se află în buricul pămîntului ?... Află că eu sint și un om de știință și artă... Cine dă Viața și Moartea ?

GABRIELA : Oi fi spus... cine-mi vede buricul, moare !

OLCICĂ : A glumit și ea, tovarășe locotenent... E tînără și iubește viața. Tineretul nostru nu iubește și el viața ? O glumă, acolo, o cafeletă...

BUDIȚĂ : Da, o cafea n-ar strica !

TIMOFEI (*care se distrează*) : Cum e cu vinătoarea cu manechine ?

BUDIȚĂ : Se practică în U.R.S.S. Citez dintr-un tratat de specialitate... Citez din memorie, evident... Manechinele sint niște animale vîii... sau împăiate, sau proaspăt impușcate... puse de către vînător ca moaneală... pentru a atrage vînatul... La giște, pui giște, normal ! Înțelegeți ? Citez mai departe, evident din memorie... În timpul împerecherii, cad victimă acestei metode mai ales bărbătușii, dornici de noi aventuri... La giște, evident, vin gîscanii, crezînd că-i rost de-un nou ospăț... Pentru bărbății aflați în deplasare de serviciu, cu diurnă...

GABRIELA (*apropiindu-se de Budiță*) : Deci eu aș fi... (*Olcică o oprește.*) Lasă-mă să-l fac să ridă !

OLCICĂ : Nu, zău, că ne ia pe toți... El o să ridă, și eu o să fiu cu lacrimile... Dă-l dracului !

GABRIELA : Poate nici nu e polițist !

OLCICĂ : Ei... poate e numai voluntar... Sau involuntar... Lasă-l ! Tovarășe, eu aș vrea să mă retrag... (*Să-i facă plăcere.*) Așa-i că sinteți de la cinematografie ?... Numai cineăștii noștri au atîta umor...

BUDIȚĂ : Dar eu n-am nici un pic de umor ! Bună, cafeaua ! (*Îi mulțumește Pelaghtiei.*) Concepția mea de viață este că în viață omul trebuie să facă pluta... Uite-așa ! Nu dai din mîini, nici din picioare, nu te bucuri, nici de-ai cîștigat la Loto, căci e zero, nu te întristezi nici de-ți moare... mă rog, cineva apropiat, nu plîngi de-ți arde casa — faci pluta ! Să nu faci nici bine, nici rău, să nu te atingă nici binele, nici răul, căci și una și alta, la adunare, dau tot zero, tot nimic — faci mai departe pluta, nemîșcat... Și supraviețuiești, apa te duce mai departe...

GABRIELA : Ca pe-o mortăciune împietrită în propria ei putoare... Asta-i o... concepție de ins învins... Or, dumneata halești pește, bei cafea... Și rizi !

BUDIȚĂ : Nu rid.

GABRIELA : Ba rizi. (*li sucește mîna.*) Rizi ! (*Budiță ride strîmb.*) Mai con-

- vingător... Ia să vedem cum ride o... plută !
- BUDIȚĂ : Rid forțat, evident... Dar rid, în fond, mă supun... (*Ride.*)
- FELAGHIA : Lasă-l... (*Gabriela îi dă drumul lui Budiță. Lui.*) Dacă ei sint... de ce nu-i legi ? De ce nu faci dreptate, ordine, scăpînd lumea de niște derbedei ?
- GABRIELA Și de manechine...
TULIU : Nu manechine, pațachine !..
- PELAGHIA : De-i lași în pace, înseamnă că faci pluta, că ți-e egal... că între dreptate și nedreptate, între ordine și dezordine, între bine și rău... Ceapac !
- BUDIȚĂ : Tovarășa... să nu dramatizăm, zău... Pur și simplu, eu mă spăl pe mîini, ca străbunul nostru latin Pilițius din Pont... Pont !
- PELAGHIA : Păi nu-i chiar așa nici cu Pilat... Oricît s-a spălat el pe mîini... Căci de nu l-a arestuit — să zic și eu tăt ardeleneste... sau nu-i ardeleneste ? — nu înseamnă că n-a ales... A ales ! A ales scandalul, harababura, tulburarea apelor... a lumii...
- BUDIȚĂ : Vai, dar și dumneavoastră sinteți un om de știință și cultură... Ce surpriză ! Tocmai în Deltă, să întilnești... Ori sinteți baptistă ?
- GABRIELA (*îi răsucește din nou mina la spate*) : Insulți o muiere ? Ia mai cîntă... (*Budiță cîntă.*) Marșurile-mi plac !..
- ANA (*intră. Lui Olcică, furioasă*) : Ți-am mai spus, și i-am spus și Firei... mamei tale... că n-ai ce căuta pe-aici !
- OLCICĂ : Credeam că-i o glumă... Cum să te iei matală după un vis ? Ce-am eu cu Timofei, să-l omor ? Ce-s prost, să-mi înfund oasele în pușcărie pentru el ?
- (*Budiță cîntă de zor.*)
- ANA : Du-te, omule !..
- OLCICĂ : Mai degrabă mă alungi ca să nu mă leg de nevastă-sa... (*Ride.*)
- ANA O să ajungi un milog, de n-o întinzi chiar acum...
- OLCICĂ : O, ho ! mătușă ! nu mă blestema. că plec !.. Am dat și eu pe-aici, zicîndu-mi că găsesc o bucată de pîine... Am fugit din... de la tăiatul stufului, să beau și eu o litră de vin...
- ANA : N-o să mănînci pîine aici și n-o să bei nimic...
- OLCICĂ De ce ? Ca să nu dați socoteală milițienilor, de-or veni să mă caute ? De-o să mă-mbăt și n-o să mai plec îndată ?... Uite, plec... (*Lui Budiță.*) Plec, tovarășe, mă duc la locul meu de muncă. (*Iese.*)
- BUDIȚĂ (*Gabrielei*) : Am răgușit. Aș putea și eu să mă retrag ?
- GABRIELA Du-te. Sătul ești... Vin ai băt...
BUDIȚĂ De inveselit m-am inveselit, am cîntat... (*Ea se uită la el.*) Plec ! (*Pleacă.*)
- GABRIELA : Nu știi cum se-ntimplă, că pe unde mă duc, nu trec neremarcată !
ANA : Căteaua !.. (*Iese.*)
- GABRIELA (*Pelaghiei*) : A spus ceva ?
PELAGHIA : A spus că te crezi buricul pămîntului.
- GABRIELA Păi asta și sint ! (*Lui Timofei.*) Aici, sub bluzișoara asta, e buricul pămîntului. (*Ride.*) Cine-l vede, se prăpădește după mine... (*Tuliu sforăie.*)
- TIMOFEI : Ai niște idei !..
- GABRIELA Idei ai spus ? Cum să nu ? ! Toată lumea are... În tramvai, alaltăieri, la București, îmi zice o babă : „Sinteți bună să mergeți cu o idee mai în față ?” M-am dus ! Ieri, la o circumscripție în Sulina, un burtos îi spune ospătarului, privindu-mă cum mîncam ciorbă de burță : „Tovarășu’, dă-mi și mie o ciorbă de burță, n-am mîncat niciodată, să-mi fac și eu o idee despre cum e burta...” (*Pelaghiei.*) Ce zici ? (*Pelaghia pune rufe la uscat.*) La fotbal, la Constanța, unu’ urla : „Cămătarule, mută jocul c-o idee mai pe stînga !” (*Lui Timofei, care bea, surzînd.*) Ce țară — în care ideile sint pe toate gardurile ! (*Anei, care intră urmată de Michi și de Sanda.*) Ce-a ajuns ideea, mătușă, un bun comun... Ciorbă de burță !..
- TIMOFEI : N-ai o idee ?
ANA : Căteaua... (*Iese cu copiii.*)
- GABRIELA : O idee ? Grozavă ! Să plecăm amindoi pînă în Turcia... Sau pînă în Egipt ! Să vedem faraonii... (*Pelaghiei.*) Vreau să spun : mormintele lor !..
- TIMOFEI (*Pelaghiei*) : Ei, ce zici ? !
PELAGHIA Du-te. Cu cît pleci mai repede...
TIMOFEI Cu atît mă apropii mai repede de propriul meu... mormînt ! Ha, ha, ha ! Exact ! Sint un faraon... Mai lipsește celălalt... Tuliu !
- (*Apare Tuliu, somnoros.*)
- TULIU : Eu nu merg în Egipt !
TIMOFEI : Viața... ritmul ei... ne obligă să vedem mai multe apusuri de soare decît răsărituri... Vom pleca ! (*Incepe să cînte și să joace. Lui Tuliu.*) Bea !
TULIU : De băt, beau, dar în Egipt tot nu merg.
- (*Apar copiii, aproape neobservați.*)
- PELAGHIA Timofei, unde pleci ? Înainte, ai plecat să furi... Din plăcerea de

a fura, de-o clipă... Să vezi ce plăcere mai e și asta... Ai plecat la Sulina, ieri, să bei... Ai început să urăști singurătatea... La Sulina...

GABRIELA : La Sulina ? Omul trebuie să circule, să-și cunoască patria...

PELAGHIA : Nu ți-am zis nimic... nici cînd ai furat... nici cînd ai înjurat peste măsură... Că bei ca niciodată...

GABRIELA : Că se îndrăgostește... O, nu de mine ! În general...

PELAGHIA : Ceva se-ntîmplă cu tine... Ceva rău...

GABRIELA : Ceva bun !... Hai cu mine... *(Îl ia de mînă.)*

PELAGHIA : Vrei să fugi de-acasă ?

TIMOFEI : Vreau să văd și eu nițelus Egiptul...

PELAGHIA : Nu asta e... tu fugi de tine...

GABRIELA *(Pelaghiei)* : De tine.

PELAGHIA : De mine ! Da ! Care sînt muierea lui, oglinda lui... omule, la nimic n-o să-ți folosească fuga... *(Îl prinde de mîini.)* Nu ești făcut pentru asta... *(el se zbate)* ...pentru furt, nu... nici o bucurie nu ți-a adus... Și toate astea, nebunia asta... doar o amăreală de fiere în gură...

GABRIELA : Nu te lăsa dus de nas, ești bărbat !

PELAGHIA : Omule, stai... *(Timofei se răsucesce, scapă de ea... Dar cum ea revine, o pîlmulește.)* Ce faci ? Niciodată... *(Intră copiii.)* Nu în fața fetei

mele ! *(El o pîlmulește. Intră Ana.)* Nu în fața mamei !... *(Pîlmuită, cade.)*

GABRIELA *(Îl ia de mînă)* : Hai, ai spart oglinjoara... Și nu-mi plac scenele penibile de familie... *(Iese, împreună cu Timofei.)*

TULIU : Doamne, m-am trezit ! De vreo... sută de ani... nu-mi mai aduc aminte să fi fost treaz !...

PELAGHIA : Timofei !...

TIMOFEI *(înainte de a teși)* : Dacă nu-ți scriu, să nu-mi răspunzi !

ANA : Fato, e bolnav... în sufletul lui e ceva... de te-a lovit el, de-a vrut el să strice în ochii muierei lui lumina aia care-i arăta putreziciunea ce-a intrat în el...

TULIU : Asta, Gabriela asta... îngerașul ăsta, e dracu' gol ! *(Bea.)* Dacă eram treaz, poate-mi suceea mințile !... A mai nenorocit doi timonieri și-un popă... O să-i auziți lacrimile lui Timofei... *(Bea virtos. Femeile și copiii intră în casă.)* O să-i auziți lacrimile curgînd... Dar și el... și el... *(Începe să cînte încet, privind spre rochia albă a Pelaghiei, pusă la uscat.)*

Da-ntr-o zi de vară lungă

Dorul meu... adică al ei...

Dorul meu o să te-ajungă,

Lacrimi multe o să-ți curgă,

Dar nimeni n-o să te-audă...

ACTUL al II-lea

BUDIȚĂ *(e dimineață. Frig. Vînt)* : M-am dus la Ion — Purcel —, și i-am spus : „Mă, Purcele, ce-ți face nevasta ?” *(Ride.)*

TULIU : Și pe ea cum o chema ? Ioana — Purceloana — ? Ești vesel...

BUDIȚĂ : Mi-a venit o idee : să mă în-sor.

TULIU : Și tu ai idei ? ! Cu cine ?

BUDIȚĂ : Cu Pelaghia. Ea e singură, eu sînt singur. Ne unim singurătățile. Ha, ha, ha... Și salariile... Am făcut facultatea la fără frecvență.

TULIU : Și la fără grijă.

BUDIȚĂ : Într-adevăr, fără bătaie de cap.

TULIU : Și fără să-ți bagi ceva în cap, ca să te doară capul...

BUDIȚĂ : Ba da, în perioada aia am început să beau rom... și se urca la bilă... *(Ride.)* O facultate fără probleme, fără frecvență.

TULIU : Doar copilul ți-a făcut ceva probleme, că atunci l-ai făcut...

BUDIȚĂ : Ei ! A rămas la maică-sa, în Arad...

TULIU : Și Pelaghia... de ce te vrea de bărbat ?...

BUDIȚĂ : De un... amant tot trebuie să aibă nevoie, ha, ha, ha... Timofei, un zurbagiu, și-a luat lumea în cap, a părăsit-o... El era mai frumos, dar eu sînt mai cult. Crezi c-o să prefere un om de cultură ? Tot m-am gîndit : este Timofei un erou ? Nu, căci el nu știe ce vrea în această odisee a sa... Odi-seea, de la Odisee, pricepi ? Nu știe, domnule ! În călătoria asta, aventura asta...

TULIU : Parcă păsările știi ?...

BUDIȚĂ *(văzînd-o pe Pelaghia că se apropie)* : Oare dacă o să-i spun pe șleau, bărbătește, c-o iubesc, o să mă creadă un sentimental ?...

TULIU : Zezi să nu-ți spargă capul...

BUDIȚĂ : De ce ? Trebuie să rostim răspicat...

PELAGHIA : Despre ce-i vorba ?

BUDIȚĂ : Vorbeam de emoții... Trebuie să ne întoarcem (*omenirea !*) la *marile sentimente* — subliniez ! —, ele sint cele mai adevărate lucruri din această lume...

PELAGHIA : Dar nu pentru tine.

BUDIȚĂ : Și pentru mine... Dragostea...

PELAGHIA : Tu faci pluta... Supraviețuiești... (*Iese.*)

BUDIȚĂ : N-am înțeles-o !

TULIU : Adică... ar fi zis... Dragostea o faci... tot la fără frecvență ?

BUDIȚĂ (*apare și Olcică*) : Domnilor, e foarte greu să înfringi această femeie ea și-a construit singură, și cu hotărîre, o singură destinație... a vieții ea vrea, cînd sosesc pelicanii în Deltă, televiziunea română să bubuie !... Ziarele să anunțe cu coloane mari evenimentul ! „Extraordinar ! a sosit primăvara !“ — să se spună la radio. În trenuri, în școli, în fabrici, dimineața, toți oamenii să discute : au sosit berzele. au venit rîndunicile, e primăvară, oameni, bucurați-vă ! Încă de cînd era mică, în timpul războiului, a descoperit un adevăr pe care lumea-l uitase, l-a redescoperit ea... și-a devenit adevărul vieții ei că există un instinct al păsărilor, extraordinar : cînd le vine vremea cuibăritului, orice s-ar întimpla, ele își fac cuiburi oriunde, în orice condiții, și scot pui ! Păsările nu mai fac nazuri, nu mai aleg, viața nu mai are timp să aleagă !... În clopotul bisericii din Caraula și-au făcut unele cuib, și-au scos pui... în bidoane goale de benzină, în turelele tancurilor sfărîmate, în țevile tunurilor părăsite, în cosciuge scoase din pămînt de obuze, în coșurile caselor arse... Oriunde ! Bubiiau tunurile — și păsărilor nu le păsa : scoteau pui ! Vieții nu-i păsa, mergea înainte ! Iată un adevăr pentru care ea trăiește, și pentru care o să moară ! Păsările, păsările Deltei ! Păsările ! Viața ! Viața ! Viața !... Și ce dacă zboară rîndunelele pînă în valea Nilului, și ce dacă trec berzele peste piramide spre pămîntul făgăduit, și ce dacă pelicanii pleacă iarna în colțurile de rai din Africa ? Țara lor natală e tot aici, unde-și fac cuibul, unde-și scot puii, unde-i învață să zboare, unde au avut nunta... Delta Dunării, iată un adevăr pentru care ea trăiește... Așa că ea nu-l judecă pe Timofei după legile exacte și searbede ale datoriei sale de soț și de angajat al întreprinderii piscicole... Și nici după legile Credinței în Dumnezeu, ale babelor, goale... Nici după conștiința lui, ce-ar trebui să-i spună că are o fetiță, că are plan de știuci, că o să vină șefii de la Tul-

cea în control... Ea e împotriva oricăru control, și al celor de la Tulcea, și al lui Dumnezeu, viața nu-i o minăstire, să te rogi, să te temi, să stai în genunchi; pentru ea, viața e o răbufnire de energii, o erupție vulcanică, un zbor de pelicani, un cîntec de ciocirlii, ilogic, o Dorință furioasă de a cunoaște totul, chiar înfrîngerea, o Dragoste nebună... oarbă... chiar cînd este înșelată, sau... Un cuib făcut chiar în gura tunului ! O uitare de sine, ca a cocoșului de munte care poate să cadă sub foc de armă cînd singele arde în el de dragoste...

TULIU : Deci, o lași în pace, nu-i mai vorbești, ca un prost, de înșurătoare...

OLCICĂ : Cine ? Tu vrei să te-nsoți cu ea ? Budiță, nu te uiți și tu măcar o dată pe lună în oglindă ?

BUDIȚĂ : De-un an... el n-a mai dat nici un semn de viață... Gabriela, care a venit... crede c-o fi murit...

TULIU : Mușcă-ți limba ! (*Văzînd că se apropie copiii, dispar.*)

MICHI (*intră urmat de Sanda. Fiecare ține în mînă cite un ou*) : Au ouat rațele... (*Scrie cu un creion chimic pe coaja ouălor.*) Joi, douăzeci...

SANDA : Nu mi-ai spus cum a fost la nunta Ioanei...

MICHI (*scriind mai departe*) : Ba ți-am spus, dar ai uitat.

SANDA : N-am uitat, dar mai spune-mi o dată.

MICHI : Ne-am dus la Babadag, Ioana avea o rochie lungă, albă... Și el, cumnatu-meu, avea haine ca de cărbune... și papion la gît. E tractorist.

SANDA : Și ? (*Începe să curețe niște morcovi.*)

MICHI : Ți-am mai spus : cel mai mult mi-a plăcut cînd au trecut pe sub un gutui... S-au scuturat flori de gutui peste ei, pe umeri, în păr... (*Privește cum ea, efectiv, muncește.*) Curăță-i bine, altfel nu-i mîncă.

SANDA : Cine ?

MICHI : Cum, cine ? Canarul. (*Aduce de lîngă casă un canar într-o cușcă. O pune pe masă.*) Salata verde îi place... și morcovii... Și ouă fierte...

SANDA : Bunica zice că asta ne mai trebuia în Deltă canar !

MICHI : Nu trebuie să te iei după tot ce spun bătrîni.

(*Apare, ca o umbră, Ana.*)

SANDA : Și ? (*El o privește.*) Și după florile de gutui ?...

MICHI : Ți-am mai spus.

SANDA : Mai spune-mi o dată eu n-am văzut niciodată o nuntă.

MICHI : O să vezi.

(*Ana tese.*)

SANDA N-am văzut niciodată o mireasă.
MICHİ : O să vezi. (*Scoate din buzunar o cutiuță.*) Uite ce mi-a adus, ieri, Ioana, de la Babadag : scoci... De lipit! Poți să lipești orice cu el... (*Ea nu crede.*) Pe cuvînt !

SANDA : Cumnatu-tău avea mustăți ?

MICHİ : Da. Toți tractoriștii din Babadag poartă mustăți. (*Îi vine o idee : își lipește „mustăți“... din fire de iarbă etc. — stînd cu spatele spre Sanda. Se întoarce spre ea.*) Bună ziua...

SANDA : Bună ziua... (*Rîd. Intră Pelaghia, cu un coș cu colaci. Îi pune pe masă. În fiecare aprinde o luminare.*) Mamă, n-o să înceapă școala anul ăsta pînă n-o să vină tata... L-am visat prinzînd o bufniță... (*Pelaghia intră în casă.*)

MICHİ : S-a mplinit un an de cînd s-a dus... La nunta Ioanei ziceau că e pe la piramide...

SANDA : Pe unde ?... (*Revine Pelaghia. Mîchî tace.*) Mamă, ce-s alea piramide ?...

PELAGHIA Taică-tău n-o să mai vină, e prin străinătăți, departe...

SANDA : Vine, cunoaște toate japsele, trestile... N-o să se rătăcească.

MICHİ (*mai mare, știe el ce știe. Vine în ajutor*) : Numai să nu-l muște vreun lup, vreun ciine...

(*Intră Ana.*)

SANDA : Poate a adormit pe-un prund... legat cu cămașa la locul mușcăturii ! O să mergem să-l căutăm... Luăm și pușca lui...

PELAGHIA : Sanda, tatăl tău a murit. (*Îi dă un colac cu o luminare aprinsă.*) Să fie pentru numele lui... (*Îi dă și lui Mîchî un colac.*)

ANA (*privind spre Dunăre, de unde se aude niște oameni jelînd un mort*) : Îl duc pe Igor la cîmîtir... Duc mortul în barcă... (*copiii se duc spre Dunăre*) ...și ei, în bărci, în urna lui, cu luminări aprinse în miini... Îl duc și crucea într-o barcă... Au vopsit-o... albastră, cu vopsea de vapor, să nu putrezească... Plote și umezeala mîincî în cîmîtir crucile... (*Se aude scîzînd cîntecul celor din bărci.*) S-au dus...

PELAGHIA (*văzînd că Ana se așază pe scaunul de nuiele*) : Să chem preotul ?... (*Ana face semn cu degetul că nu. E îmbătrînită.*) Să-l chem ?...

ANA : Pentru ce ? (*Pelaghia nu-i răs-punde.*) Să facă o slujbă pentru Timofei ? El... el n-a murit... Sau chiar dacă... Nu e nevoie de popă...

PELAGHIA : Pentru liniștea dumitale...

ANA : Sînt liniștită... (*Surîzînd, ca o explicație pentru Pelaghia.*) Atîtea capete luminate — nu ca mine, o proastă ! — s-au întrebat... și-au zis că nu e nimic, dîncolo... Nu-l chema.

PELAGHIA Totuși... Totuși...

ANA : De ce să mă prefac ? N-am crezut niciodată, nu cred nici acum... Am pătimit destul !... Nu mi-e frică, știu... Cînd mi-o veni vremea, n-o să mai mînc nimic, să mor curată...

PELAGHIA : Totuși... Spovedania...

ANA N-am ce păcate să-i spun... Ce să-mi ierte ? Cine ? Dacă nu e nimeni în cer... Doar așa, să vină popa, pentru liniștea lui ?... Nu... Mă duc în casă. (*Se ridică de pe scaunul de nuiele.*) Aș fi vrut să mai văd o dată zăpada... Mi-ar fi plăcut să fiu îngropată iarna, cînd e pămîntul înghețat, să îngheț și eu în el, să nu mă mînce prea devreme viermii și umezeala. (*Intră în casă.*)

PELAGHIA (*pune la poartă cîrpă neagră*) : Omule, omule...

GABRIELA (*între, aproape alunecînd*) : Pui steag la poartă, să arăți că înăuntru a intrat moartea...

(*Apare Olcică.*)

PELAGHIA : Trebuia să pun de cînd ai intrat tu în curtea noastră...

GABRIELA (*îl privește pe Olcică*) : Eu m-am despărțit de el la Istanbul... Am plecat cu un vas grecesc... Înnebunise ! Nu-i mai făcea nimic nici o plăcere...

PELAGHIA : De ce-ai venit ? Să te convingi c-am auzit și eu de moartea lui ?

GABRIELA : Am venit să văd cine e ăsta... (*Îl arată pe Olcică.*)

PELAGHIA : Poți să-l iei și pe el, nu-i al meu.

GABRIELA : Doar n-o să adorm lîngă un țap, cînd dormeam mai acum un an lîngă un taur.

PELAGHIA (*totuși o înțelege*) : Deși... Vorbele tale sînt pline de vijelia singelui tău... (*barbar, drăcesc*)...

GABRIELA : Sînt pline de dragoste și de ură... (*Olcică ?*) Un țap tînăr, atît ! Pe el... (*Timofei !*) Nu l-ai înțeles !

OLCICĂ : Bine că l-ai înțeles tu.

GABRIELA : Nu pentru mine a fugit. Nu m-am atins de el... Nici el...

OLCICĂ : Ah, ca porumbelii... doar aerul a luat foc între voi...

GABRIELA Cînd n-a mai fost sigur pe pașii lui... pe bucuriile lui... pe carnea lui... A fugit ! De-acasă. Cînd nu poți fugi, lupti, încerci să distrugi... răul ce s-a pus la temelia vieții tale. N-a mai putut lupta, d-ai-a putut să fugă... La Constantinopole n-a mai putut nici să lupte, nici să fugă... S-a crispat, s-a mohorit...

OLCICĂ : Acolo a murit ?

GABRIELA : Poate că da... (*Iese.*)

PELAGHIA (*lui Olcică. El a luat-o de mînă*) : Unde mă duci ? !...

OLCICĂ : Cu mine...

PELAGHIA (*dîndu-și jos pufoaica*) : Așteaptă... Vreau întîi să mă privești...

Am patruzeci de ani... și... (Suride.)
Trupul meu îți mai spune ceva ? Sau
vrei... doar ca prin asta să rizi de băr-
batul meu ?...

OLCICĂ : Eu te... (Te iubesc ? dar nu în-
drăznește.)

PELAGHIA : Spui vorbe... Dar nu mă pri-
vești. Ieși !

OLCICĂ : O să avem copii...

PELAGHIA : Nu. Patru zile am bolit,
între viață și moarte, când era să am
primul copil... L-am făcut mort... Soa-
cră-mea l-a îngropat în cimitir, într-o
dimineată, și i-a pus cruce de lemn.
Era să mor eu... și poate n-ar fi fost
mai bine ?

OLCICĂ : Vorbești prostii... Dacă murea
maică-mea, eu aș mai fi putut trăi ?...
Taică-meu, marinar la Constanța, a lă-
sat-o înainte de-a veni eu pe lume...
De-atunci cutreieră mările, nici ea nu
l-a mai întâlnit... Fiecare om e făcut
să trăiască în locul lui, nu în locul
altuia, eu, pentru mine, nu pentru
taică-meu, tu, pentru tine...

ANA (intră) : Iar ai venit ?

OLCICĂ : Iar, dar acum n-aș mai avea
pe cine omori... Așa că visul tău a
fost o...

VOCEA SANDEI (de afară) : Mamă...
Mamă...

(Pelaghia iese.)

ANA : Ia-ți calabalicul și pleacă...

OLCICĂ : De ce ? Doar n-ai visat c-o să
mă încurc cu Pelaghia ?...

ANA : N-am visat, dar pleacă !...

OLCICĂ : Ești furioasă c-a murit Timo-
fei ?... Dar muierea asta n-o să rămână,
de dragul tău... Chiar de nu eu o să...

ANA : Ieși !

(El pleacă.)

PELAGHIA (intră) : Să trimit după un
doctor ?...

(Intră Tului.)

ANA : Ce am eu, nu-i în puterea docto-
rilor...

(Pelaghia iese.)

TULIU : Oamenii nu vă vor decît binele...
Eu cunosc un vraci...

ANA : Eu vă înțeleg, că-mi vreți binele...
Dar voi de ce nu mă pricepeți pe
mine, să n-am pentru ce trăi ?...

TULIU : Vă înțeleg, dar... Fără copii, fără
părinți, n-are rost să trăim ?... Sinteți
supărați... De ce să nu ?... Pe lumea
asta !... (Dar nu găsește argumente.)

ANA : Nici pe... asta... nici pe lumea cea-
laltă... Căci nu vreau să mor, ca să mă
duc la Dumnezeu... fiindcă el nu exis-
tă... Simplu, nu mai vreau... (să tră-

iesc). M-am săturat. De-ar fi fost
Dumnezeu, nu m-ar fi chinuit atita...
TULIU : Ascultați !

ANA (se aude o trompetă cîntînd furios) :
Cine e smintitul care sperie păsările ?

(Tului o ajută să intre în casă.)

TIMOFEI (intră, după un timp, cu o co-
roană de flori pe cap, cîntînd la trom-
petă) : Nu e nimeni aici ?

OLCICĂ (iese de după o salcie) : Vă do-
resc multă sănătate !

TIMOFEI : Tenks ! (Bea dintr-o sticlă.)
Grație !

(Olcică tot nu înțelege.)

OLCICĂ : Vă doresc din suflet multă să-
nătate !

TIMOFEI : Spasiva. (Îi întinde sticla.)
Mersi, dar să știi că dorința mea cea
mai fierbinte este să mor cît mai re-
pede !

OLCICĂ (își face o cruce) : Doamne fe-
rește !

TIMOFEI (cîntă din nou la trompetă.
Apoi, brusc) : Dar tu ce cauți pe-aici ?

OLCICĂ : I-am adus... tovarășei... niște
mere... Și piersici, de Mangalia !

TIMOFEI : Da ? ! (Cîntă.)

OLCICĂ : Ce cîntec e ăsta ? !

TIMOFEI : Cîntecul Judecării de apoi.

OLCICĂ : Nu l-am mai auzit.

TIMOFEI : Compoziție personală. (Cîntă.)

ANA (intră) : Tu erai ?

TIMOFEI (se oprește din cîntat) : Nu te
bucuri ?

ANA (neclintită) : Zburătăcești păsările.

TIMOFEI (cîntă. O vede pe Pelaghia in-
trînd) : Nu vă bucurați ?

OLCICĂ : Te credeam mort...

ANA : Eu nu-l credeam mort.

PELAGHIA : Pe unde-ai fost ?

TIMOFEI (bea, ride) : Am... am păscut
vîntul...

ANA : Omul cu cap ușor, se-nvirtește ca
un mosor.

TIMOFEI : Nimeni nu se bucură ? ! (Dă
cu trompeta în trestii.) O, Timofei, să
n-ai parte de pămînt cînd o să mori,
să nu-ți ajungă pămîntul, să n-ai în ce
intra ! să n-ai cu ce te acoperi ! Pul-
berea și fumul... (Plînge. Iese.)

ANA (Pelaghiei) : Dă-i să mănînce borș...

TIMOFEI (se întoarce din drum) : Nu
mi-e foame !... Eu sînt un strigoi aici,
un nepoftit ? !...

PELAGHIA : Tu ai plecat, Timofei, tu
te-ai îndoit de noi... tu n-ai avut încre-
dere în noi...

TIMOFEI : În voi, în dragostea voastră,
eu n-am avut încredere în mama mea,
în muierea mea, în fata mea, în oa-
meni, în păsări, în nimeni, în viață, în
borș !... Eu, da, eu ? !...

ANA : Tu. Și ce vrei acumă, să-ți ascultăm cîntecul ăla ?... (*la trompeta din-tre trestii, i-o dă.*) Cîntă... Ce cîntai ?

OLCICĂ (*ride timp*) : Judecata... Judecata de apoi... universală, ha, ha !...

ANA : Nu pe tine te-am întreat.

OLCICĂ : Nu pe mine m-ați întreat.

TIMOFEI Vă uitați la mine ca la un vierme, ca la o piatră, ca la un spin, ca la o... !

ANA : Mă uit la tine cum te cuprinde smîntea ! N-am văzut în viața mea cum într-o clipă... te-apucă nebulia !... Nu mai urla ! Timofei ! Cu ce te-ai ales din drumul tău ? Cu coroana asta de flori pe cap ?

OLCICĂ : Dolarii îi are în buzunar.

ANA : Nu te-am întreat.

OLCICĂ : Sau la bancă, în Elveția. (*Ana îl privește.*) Da, nu m-ați întreat.

ANA : Cu trompeta... și cu coroana de flori de păpădie și de nuferi...

OLCICĂ : Coroana nebulului. Da, nu m-ați întreat. Ies. (*Dar nu tese.*)

ANA : Ai plecat cu năroada aia cu cizme negre...

PELAGHIA : Te-ai îndepărtat de noi, Timofei... Te-ai despărțit de noi...

TIMOFEI : Acuma-mi faceți procesul, mă judecați ?

PELAGHIA : Te-ai despărțit de tine, Timofei, amăgit de zulfii ei negri...

OLCICĂ : Și de buricul ei alb. Ies. (*Face doi pași. Nu iese.*)

ANA : Ieși ! (*Olcică stă pe loc.*) Ieși ! (*Olcică iese.*) Mîntea îți s-a-ntunecat, de-ai plecat cu ea... Unde, în Franța ?

OLCICĂ (*revine*) : Întii în Egipt, la piramide. (*Iese.*) Coarda aia i-a amăgit judecățile minții, rațiunea...

ANA (*dă cu trompeta după Olcică. Se aude un vaiet*) : Mă întreb ce s-a-ntîmplat cu tine, băiete ?... Ce, eu te-am făcut un vierme, un spin, ce, eu am adus pe lume o piatră ? Eu n-am făcut pietre... De ce-ai crezut tu că ești un nimic... și că aia, Gabriela... Ce e dragostea, o zbuguială... ?

OLCICĂ (*intră*) : O frecare ?... (*Și-a pus un prosop pe frunte.*) Mi-ați spart capul, mătușă... Plec, am vreau să trăiesc. (*Lui Timotet.*) Înțeleg de ce-ai fugit de-acasă... Mama și nevasta — ca două soacre. Am ieșit ! (*Iese. Ana se așază pe scaunul de nuiele. Timofei și Tului încep să repare barca lui Timofei.*)

TULIU : Maică-ta stă la soare... În scaunul de nuiele... E bătrînă, e bolnavă, dar parcă n-a îndrăznit să moară, fără să te mai vadă... Presimțea că n-ai murit ? !

TIMOFEI : A suferit mult ?...

TULIU : Nu se știe cît... A gătit, a spălat... a așteptat toate vapoarele, a sperat... (*Ca o concluzie.*) A rămas cre-

dincioasă Pămîntului. Deltei... (vieții de aici)... Parc-ar fi vrut să-ți arate... că în cer nu sînt decît stele, pelicanii, stîrcii și cocori... Altfel, Cerul e gol ! (*Fără Dumnezeu !*) Himere... vedenii, Timofei, dincolo de pămînt nu e nimic... (*Imprăștierea utopiilor.*) Nimic... Și maică-ta, și în boală... și în bătrînețea ei adîncă... și în fiecare zi murind cite o clipă, n-a fost o cîrpă... (*Omule, mă auzi ?*) Suferințele ei sînt ale... (*Ale cui ? ale unui zeu ? Dacă Dumnezeu nu este, și el oricum n-ar fi atîns de dureri...*) Nenorocurile ei... (*Bea, nu știe cu ale cui le-ar putea asemui.*) În sănătatea ei !

ANA : Tului, cu cine vorbești ? ! Cu ?...

TULIU (*se apropie de ea*) : Se vede în ochii durnitale că... Timofei, vino...

TIMOFEI (*se apropie. Liniște*) : După luni și zile... de ridicat case prin străinătățuri... Barca lui Igor... ce-i cu ea ? (*Liniște. El ride cam prea forțat.*) Am venit... Și mi-am găsit loca... pîngărită de furnici ! (*Ca o explicație : de ce-a venit ?*) Casele acelea de ciment... Mă cuprindea amețea cînd ajungeam pe acoperișurile lor... (*Nu ține. Liniște.*) Am purtat cu mine un cuib de pițigoi... (*Îl arată.*) Și mi-a purtat noroc. M-am întors la timp... să-mi ung cu păcură barca, să nu putrezească... (*Arată cuibul, din nou : el m-a chemat, datorită lui am învins depărtările... Nu ține. Anei.*) Nu mi-ai spus cînd eram mic că el (cuibul de pițigot) te face mai puternic ?...

(*Tului iese.*)

ANA : Știu de ce-ai plecat.

TIMOFEI : De ce ? !

ANA : Știi tu de ce.

TIMOFEI : Eu ? ! Da, știu.

ANA : Și eu știu.

TIMOFEI : Eu nu știu.

ANA : Tului a băgat întii de seamă... cu petrecerea aia... cu hainele vîrgate... Era petrecerea de rămas-bun. Ca o ultimă zi cu bucurie, pe care voiai s-o lași... Pelaghiei, fetei, nouă... Ca ultima ta zi luminoasă... Pe urmă i-ai dat... cîte palme ?... Să te uite !

TIMOFEI : Ea... ce face ?

ANA : Bine... Ai fugit în lume. (*Ai părăsit-o, pe ea, pe Sanda...*) Ca să-și poată începe viața de la început... Să te urască ! Să nu te plîngă !... (*Suride.*) Ce mîndrie... (*Ce caraghios, ce prost !*) O prostie, Timofei... Să te uite... și tu să mori în alte țări... ca pelicanii, neștiut...

TIMOFEI Am vrut să merg să văd... unde se duc pelicanii peste mări...

ANA (*fermă*) : Și știu și de ce te-ai întors.

TIMOFEI : De ce ?

ANA *N-ai mai putut (rezista)... Voiai să ne vezi. S-o vezi pe ea. Înainte de-a muri...*

TIMOFEI Cine ? !

ANA : Tu. Ești bolnav, Timofei...

TIMOFEI Nu...

ANA : Am fost... singură... pe la toți doctorii care te-au văzut... Știu. Boală fără...

TIMOFEI : Nu ! Nu ! Nu ! (*Urlă, iese.*)

PELAGHIA (*intră*) : Ce-i ?

ANA : Nimic, nimic... (*Iese.*)

TULIU (*care a lucrat în spatele casei, la reparatul bărcii, intră*) : Ce s-a-ntimplat ?

PELAGHIA Nimic, nimic...

OLCICĂ (*intră, încercat cu păsări împușcate. Pelaghie*) : Nu mă simt păsările... Nici pelicanii... (*Timofei și Tului intră. Se opresc.*) Mă apropii cu barca de turmele de pelicani, de stoluri... Și le cînt din fluier, și ei nu se sperie, nu-și iau zborul... Mă privesc cu uimire, de parc-aș fi tatăl lor, Întiul Pelican...

TULIU Pelicanul ceresc... (*Pelaghia intră în casă.*) Cerul și paștele lui taică-tău !...

TIMOFEI (*apare*) : Porcul ăsta ce caută aici ?

TULIU : Deci, o mai... (*iubești*)...

TIMOFEI : Cine ?

TULIU : Tu.

TIMOFEI : Ce te interesează ?

TULIU : Atunci de ce te interesează ce face ăsta... ea... Ce, ești proprietarul ei ?

(*Pelaghia o aduce de umeri pe Ana din casă, o așază în scaunul de nuiete.*)

ANA (*văzîndu-l pe Olcică*) : Să pleci de-aici !

TIMOFEI (*lui Tului*) : Să iasă afară din casa mea !...

TULIU E și casa ei...

(*Olcică pleacă.*)

ANA (*Pelaghie*) : Te mai doare în gît ?... (*Pelaghia : da și nu.*) Te duci după faină ?

TIMOFEI (*lui Tului*) : Ce are ?

TULIU : Nimic, o răceală ușoară. Nu intri ?...

TIMOFEI : Vreau să mă întîlnesc doar cu mama... Să plece... (*Pelaghia*).

TULIU (*și-e frică de ea*) : Pleacă.

PELAGHIA : O să te-mbeți !

TIMOFEI : Eu ? !

PELAGHIA : Torni în tine cu găleata !

TIMOFEI Risipesc alcoolul ! Asta și vreau ! Pentru asta lupt, am și-o credință să fac lucrurile să curgă, să nu se-mpută stînd pe loc.

PELAGHIA : Ai plecat de-acasă ca să nu te-mpuți ! ?

TIMOFEI Azi sîrîm de pe-o planetă pe alta... să nu putem trece dintr-o țară în alta ? Sintem în secolul douăzeci ! Nu se mai poate să...

PELAGHIA : Deci... vrei să se deschidă grănițele.

TIMOFEI Să le deschidem de tot ! E un vis vechi al omenirii !

PELAGHIA : Asta-i tot un soi de publicitate. Pentru cine-ai mai lucrat ? Pentru un magazin de blănuri, știu I-ai scris mamei „În acest an, blănurile vor face din femeii staruri“.

TIMOFEI : Exact. Pentru femeii, publicitatea arată doar împlinirea imposibilului : „Vreți să ajungeți o vedetă de cinema ? Folosiți săpunul «Febra», ca Gina Lollobrigida“.

PELAGHIA : Puteai să găsești și tu o actriță mai tinără. Eu nu vreau să ajung Lollobrigida. Tu te crezi Alain Delon ?

TIMOFEI Eu ? ! Află că pentru bărbații reclama... nu cere decît posibilul, colidianul... Nu utopii ! Nu vise !

PELAGHIA : Te umpli de vin !

TIMOFEI Da, dar se goleşte sticla ! Așa că tot se realizează ceva : materia curge prin gura mea în burta mea. Și se mai adeverește legea vaselor comunicate : cît scade nivelul în sticlă, crește în mine...

PELAGHIA Tu ești imaginea... pentru vinul roșu ! „Fertilatti !“

TIMOFEI : Ți-a arătat mama pozele ?

PELAGHIA : Doar i le-ai trimis ca să mi le arate ! Să văd cît de bine-ți merge ! Însă ai uitat să spui pe fotografia... că nu era circiuma ta, ci doar făcea reclamă pentru ea.

TIMOFEI : Era un restaurant... Cu hotel, cu motel.

PELAGHIA : Cu cățel, cu purcel !... Bine îmbrăcat, simțindu-se bine în pielea lui... imaginea fericită a insului de vîrsta ta !...

TIMOFEI : Cu chelia respectivă...

PELAGHIA : Chelie cum de-au reușit să-ți facă ?

TIMOFEI : M-au ras...

PELAGHIA : Te-au ras ! Bravo ! Dar pentru mine de ce nu vrei să faci reclamă... la pește ? Să te rad și eu ? (*Suride.*)

TIMOFEI Rade-mă.

PELAGHIA Un manechin cu chelie... care să le arate chelilor că pot fi fericiti, de beau vinul... Fornicelli !

TIMOFEI : Frascati !

PELAGHIA Că acești inși pot fi... fără complexe în fața damelor... că e și o damă în fotografie ! Gina Lollobrigida ?

TIMOFEI Nu, nu... Pentru bărbații, publicitatea propune... modele... alți oameni, care-ți seamănă... Femeile însă... trebuie să fie... vapoase...

PELAGHIA : În reclama, nu la bucătărie... Și nici la muncă...

TIMOFEI : Trebuie să fie seducătoare...

PELAGHIA : Vampe...

TIMOFEI : Vampe. Mai mult o femeie-obiect...

PELAGHIA : Te-mbeți văzind cu ochii !

TIMOFEI : Te-nșeli ! Crește nivelul alcoolului în mațe, ajunge pînă la cap... și... (nu știe ce se mai întimplă).

PELAGHIA : Și... vai de picioarele care n-au cap !

TIMOFEI : Nu mă mai iubești ?

PELAGHIA : Ce-ți veni ? Nu te-am iubit niciodată !

TIMOFEI : Asta ți-am spus-o eu !... Ca să scap de tine...

PELAGHIA : Ai scăpat, ești liber !

TIMOFEI : Smerit... Îți cer iertare...

PELAGHIA : Ești beat ! Miine n-o să-ți amintești ce-am spus... Ești...

TIMOFEI : O epavă ! (Ea face semn că n-a spus asta.) Află că sint încă un bărbat grozav... De mă uit în ochii unei chelnerițe...

PELAGHIA : Cade jos !

TIMOFEI : Da. La picioarele mele ! De-i întind o țigară unei blonde... mă ocroteste...

PELAGHIA : Ca trăsniță ! Toate muierile de sub cerul ăsta, de le privești, îți stau în genunchi, iar de le mîngîi pãrul, adorm în brațele tale și-ți sint sclave.

TIMOFEI : Nu ride !

PELAGHIA : Nu rid ! Așa m-ai privit și pe mine... în gară la Constanța...

TIMOFEI : Îți mai amintești ? !

PELAGHIA : Doar n-oi fi timpită, să uit... Ce, m-am ramolit ? Te-am așteptat în întuneric... în întunericul sălii de cinematograf... la „Tomis“... Și în noaptea aia, după ce m-ai mîngîiat pe pãr... toți sorii și toate stelele au strălucit pentru mine pe cer !...

TIMOFEI : Rizi de mine, Pelaghia.

PELAGHIA : Prostule, bine c-ai venit...

Altfel, lumea parcă se sfîrșea pentru mine, marginea cerului se apropia... Parcă mă rătăceam, în beznă...

TIMOFEI : Rizi ! rizi ! (Dă cu sticla de pãmînt. Iese furios.)

PELAGHIA : O, pelicani albi, pelicani albi, eu de ce m-am nãscut ?

(Intră Tului, Gabriela, Budiță.)

TULIU : Să mă bată Dumnezeu de nu vă spun ce mă îngrozește : priviți ! dinspre răsărit vin stîrcii albi, ca un nor de zăpadă, vin spre mine, dinspre apus, cormoranii negri, ca un nor de cãrbune, pițigoii trec peste noi ca o ploaie de vară, numãrul nemãsurat al pãsãrilor umple vãzduhul de deasupra apelor și pãmîntului, o neliniște mă cuprinde în fața Numãrului... Și tre-

buie să mă beau un gît, să nu mă pierd ! Să mă bată Dumnezeu de nu vă spun ce cred : cît pot eu cuprinde cu lumina ochilor mei, cîrduri de pelicani... stoluri de pãsãrele mãrunte, ca un curcubeu cãlãtor prin cer, ca un curcubeu cîntãtor prin cer... și în fața acestui numãr fãrã de sfîrșit, în fața acestei rãbufniri de viațã... Viața ei de viațã, trebuie sã mai trag un gît ! Din zare în zare, pãsãrile-și petrec, natura asta afurisitã și grozavã a fãcut explozie !... Și ca sã nu mã înghitã, trebuie sã mai înghit un strop de vin roșu ! Are tanin, mã conservã pe dinãuntru ! Mã tãbãcește prin mațe ! Sã mã ia dracu' dacã nu vã spun ce ored : priviți ! Pelicanul are, cu aripile desfãcute, trei metri ! Priviți cocorii cum se unduiesc în zare, de rãmii mic sub zborul lor înalt... Gloate de rațe dorm pe ape... se trezesc... Cocostirci, lișițe, pescãruși — de parcã te afli fãțã în fãțã cu un izvor de viațã... Așa cã trebuie și eu sã mai trag un gît din izvorul meu... ca sã nu mã covîrșeascã numãrul lor... Cãci eu sint, vrei sau nu vrei — și sã mã ia dracu' de mînt ! —, unic pe pãmînt, bre ! Ca mine nu se mai aflã nimeni în nemãrginirea asta a pãsãretului, a știucilor, a lumii, bre ! Așa cã închîn sticla în cinstea mea și mai trag o dușcã de vin roșu ! Care are tanin, și mã argãsește pe dinãuntru... sã nu intre moartea în mine, ha, ha, ha... V-am dus ? ! Nu ! Mai am o sticlã ! Priviți ! Puhoaiele astea de pãsãri trec peste noi, ne-numãrate... Ele trec, dar eu stau și beau, cãci cît stau eu și beau pe pãmînt, timpul ce-l stau e numai al meu, de neînlocuit, singurul... Cum și eu sint singurel, altul ca mine nu mai existã ! În cinstea ta, Tului ! (Bea.)

GABRIELA : Mai bine ne-ai cînta ceva...

TULIU : Cirip-cirip... Cirip-cirip ! Și pãsãrile sint fericite... Cirip-cirip !... Și eu ! Cirip-cirip... (Iese cu Gabriela și Budiță.)

TIMOFEI (intrã) : E un cîine care urlã ziua și noaptea în Deltã...

PELAGHIA : Din cauza lui ai plecat ?...

TIMOFEI : Mã urmãrea oriunde mergeam, orice fãceam... îi auzeam lãtratul... un cîine putred, îi simțeam mirosul...

PELAGHIA : Din cauza lui ai plecat ?

TIMOFEI : Nu știam cum sã scap de el !

PELAGHIA : Te-ai apucat sã bei, ca sã nu-l mai auzi...

TIMOFEI : Da...

PELAGHIA : Și sã furi... (El aprobã : da.) Și sã te iei cu Gabriela.

TIMOFEI : De ce sã mint ?... Mã bãgam noaptea cu capul sub pãturã și-l auzeam.

PELAGHIA : Sub pãtura ei...

TIMOFEI Mă aruncam în Dunăre și-l auzeam și în apă urlind! Am fost și la doctor. Nu m-a crezut. Doar baba Fira mi-a spus cum o să scap de el... și cînd...

PELAGHIA : Cum ?

TIMOFEI : Cînd o să intru în groapă, cînd o să mă astupe pămîntul...

PELAGHIA Și-ai fugit în lume, și uite că nu-l mai auzi ! Ori ai asurzit de lătrăturile lui ? Ori nu-i mai deosebești glasul de altele ?... Bine, te cred. Ai venit la mine...

TIMOFEI : Și ți-am adus un ruj de buze.

PELAGHIA : Asta-mi lipsea mie aici în Deltă, ruj de buze.

TIMOFEI : Și o pereche de blugi.

PELAGHIA : Și mai ce ?

TIMOFEI : Nu simți ?... Au înflorit teii...

PELAGHIA : Te-am întrebat ce mi-ai mai adus...

TIMOFEI Îți mai aduci aminte cum au înflorit atunci în pădure perii sălbatici ?

PELAGHIA : Ești surd ?

TIMOFEI : Nu, oînd sînt lingă tine aud bine... Și n-aud ciinele... Căci... și pe-acolo... urla, de parcă-l purtam în pielea mea, în urechile mele... Doamne ! Îmi ziceam, de m-aș putea dezlega de mine, să fug din pielea care mă ăstură !... Zău... ochii tăi îi simțeam... privirea ta o duceam cu mine...

PELAGHIA : Eu și ciinele... Și amintirea mea făcea să-ți ardă pielea pe tine ?... Hai, stai jos și mîncîncă, ți-o fi foame... Vrei o știucă afumată ?

TIMOFEI (*pîlit*) : Nu glumesc... Privirile tale mă... mă încălzeau !...

PELAGHIA Mai bea o vodcă, o să te-ncălzești și mai bine...

TIMOFEI : Noroc !... Noroc !... Era timpul să închei și eu o pace cu tine...

PELAGHIA Cu mine, nu...

TIMOFEI Noaptea, mai ales... simțeam cum scade singele în mine, răcindu-se... Creștea în mine...

PELAGHIA (*ride*) : ...înnoptarea ! Asta te-a învățat Gabriela ?... Să-mi spui fleacuri ?...

TIMOFEI : N-am crezut că anii o să-mi fie o povară...

PELAGHIA : Asta te-a învățat Gabriela, te-am mai întrebat ? !...

TIMOFEI Nu știam că zilele tinereții pot să moară... Și că poți ajunge ca o umbră...

PELAGHIA : Ai băut destul, îți ajunge ! (*Îi ia sticla.*) N-o mai lua razna, cu vorbe d-astea... Să nu ajungi s-auzi din nou lătratul ciinelui ăla...

TIMOFEI De-atîta ură ești palidă... și ai cearcăne negre...

PELAGHIA Sînt bolnavă de inimă ! De inimă neagră, poftim !

TIMOFEI Vrei să plec ?

PELAGHIA De ce ? E casa ta. Pot să plec eu...

(*Intră Tului, Gabriela. Timofei iese.*)

TULIU Cirip-cirip... Cirip-cirip... Ce părere aveți despre vocea mea ?

PELAGHIA E grozavă !

GABRIELA : În caz de incendiu, e de neprețuit ! Vîno, iubitul...

TULIU : Ba... Vreau să fiu liber ! Tului, tulește-o !

GABRIELA : Nu pleca, iubitul.

TULIU (*Pelaghiei*) : Lumea încearcă să mă prindă în laț, Gabriela vrea să mă bage într-o colivie. Toți vor să le zîmbesc, să-i servesc, să le muncesc, să le cînt... Dar nu ăsta mi-e chipul, și niciodată n-o să mă schimb la față, nici de ziua Schimbării la față... Cînt și fac ce vreau...

GABRIELA Mai mult bei, decît cînti.

TULIU : Și ce e rău ? Și-o fac cu un interes ! Vreau să mă tîbăcesc cu tanin ! Mă preocupă propriul meu destin. (*Bea.*)

GABRIELA : După ce-o să mori, beat, într-o lotcă...

TULIU : O, ce frumos ar fi ! Vezi, mă preocupă și destinul meu de după moarte. (*Bea.*)

GABRIELA Îți găsești pretexte ca să bei... De putrezirea trupului nimeni nu se poate apăra.

TULIU : O, inger al morții... (*Ride.*) Foarte mult vă înșelați... Eu sînt de la munte... Este o păsărică, Forfecuța... Se hrănește cu semințe de conuri de brad și de pin. Miroase a tîmție, nimeni n-o atinge, nimeni n-o mîncîncă, e o pasăre sfîntă !

PELAGHIA (*merge în dreapta caset*) : Timofei !...

GABRIELA : Ca tine...

TULIU : O, nu ride, domnișoară... Tului, omul e chiar o pasăre sfîntă...

GABRIELA Ești și tu o Forfecuță, cu carnea mirosind a rășină ? !... Miroși a butoi !

(*Glasul Pelaghiei : „Timofet !...“*)

TULIU : Și ce, e rău ? Cadavrul Forfecuței... fiind ea plină de rășină — nu putrezește în vecii vecilor ! Dar eu nu pot mîncă tîmție, bre ! Și-atunci beau vin roșu, că are tanin... O să fiu conservat perfect în alcool și în tanin, și trupul meu n-o să putrezească niciodată !

(*Glasul Pelaghtei : „Timofei !!!...“*)

ACTUL al III-lea

TIMOFEI (*Pelaghia îl spală pe cap*): Totul mi s-a părut (*căniu*) ..șters... pustiu.

PELAGHIA: Și piramidele ?

TIMOFEI: Nu știu... Ele răzesc peste timp... Da, totul era căcâniu... în afară de o floare roșie... Și nu știu cum se numea... O purta un englez bătrîn la butonieră.

PELAGHIA: Mai bine te grăbeai s-ajungi acasă...

TIMOFEI: Și dacă vin acasă ce se-n-tîmplă ?

PELAGHIA: Îți dau să măninci lapte acru...

TIMOFEI: Care-mi place... Și-mi pui sub pernă busuioc ! Care-mi place. Și mai ce ? Cine sînt eu pentru tine ? O oală cu lapte acru și o stebă de busuioc.

PELAGHIA: Și un prost.

TIMOFEI: Da, asta am uitat. Iar de mor... Îmi pui pe mormînt un fir de busuioc. Îmi răsădești pe mormînt busuioc, tot pămîntul acolo să fie verde, greu de busuioc, și aerul să miroasă a busuioc... Din mine să răsără busuioc...

PELAGHIA: Te-ai îmbătat.

TIMOFEI: Da. Asta o să mai rămînă din mine : niște busuioc în cimitir, pe un morman de pămînt, lângă crucea mea...

PELAGHIA: Te-ai îmbătat.

TIMOFEI: Da.

PELAGHIA: Da, dar azi n-ai băut nimic.

BUDIȚĂ (*intră urmat de Olcică. O văd pe Pelaghia cum îl spală pe cap pe Timofei. Un lighean, o găleată cu apă rece, o căldare pusă pe foc etc.*): Pst ! Îl spală pe cap ! (*Rămîne printre tres-tii.*) Să mă ia dracu' dacă mai pricep ceva ! Ți-am spus : m-am angajat — provizoriu, pentru o pițulă ! — la o fermă de porci. Fac știință. Ce observ eu...

OLCICĂ: La porci ?

BUDIȚĂ: Da. Ce observ, este independent de sentimentele mele. Au păduchi, se cufuresc etc.

OLCICĂ: Eu fac știință numai pe muieri : am observat că sinii lor sînt de trei feluri : ca merele, ca perele, ca bretelele... (*Se înecă de ris.*)

BUDIȚĂ: Asta nu-i știință, fiindcă pui sentiment...

OLCICĂ: Nu pun decît mîna.

BUDIȚĂ: Dragă, numai artiștii... tot ce descoperă ei... în lucruri, în fenomene... se transformă în creație...

OLCICĂ: De la creație la procreație nu-l decît un pas... (*Pelaghia merge și schimbe apa. Timofei i-a auzit. Rîdică fruntea, îi privește.*) Mere, pere, bretele... (*Ride înfundat.*)

TIMOFEI (*cu părul ud, vine spre ei. Lui Olcică*): Ai o batistă ?

OLCICĂ: Am.

TIMOTEI: Șterge-ți nițel muci.

(*Nesesizînd, Olcică își șterge muci. Pelaghia se apropie de ei, în mîna cu o cană cu apă fierbinte.*)

BUDIȚĂ: Tocmai treceam pe-aici și discutam despre știință și artă... (*Cum Timofei nu pare convins, Pelaghiei.*) În știință, descoperi fenomene, relații între fenomene... și toate sînt independente de simțămîntele tale.

TIMOFEI: Ai o batistă ?

BUDIȚĂ: Am.

TIMOFEI: Șterge-te nițel pe la nas...

OLCICĂ (*acuma s-a dumirit*): Pardon ! Am impresia că ne iei peste picior.

TIMOFEI: Că tot sînteți oameni de știință și artă... Cunoști care-i cea mai grozavă odă ?

OLCICĂ: Odă ? Care ?

TIMOFEI: O, dă-te în aia măturii !

OLCICĂ: O, dar asta... ! (*Intră Michi și Sanda, cu canarul.*) Nu aici, în fața copiilor... Dar trebuie să-mi dai socoteală...

PELAGHIA (*îl ia pe Timofei de mîna*): Nu te-am limpezit... Hai... (*Îl duce și continuă să-l spele pe cap.*)

OLCICĂ: Îl bat !... Țăndări ! Îl omor !

BUDIȚĂ: Logic. Te-nțeleg... Soțul doamnei... nu ?... pe care toți îl credeau mort... nu ?... pășește pragul casei tocmai cînd doamna... nu ?... începea să se consoleze cu tine ! Sau începuse ?

OLCICĂ (*strigă*): Să nu crezi că plec de-aici pînă nu !... Nimeni nu m-a băgat !...

BUDIȚĂ: Psst ! (*S-au apropiat copiii.*) Tocmai vorbeam despre problema vindicării bolii viermilor de mătase...

MICHI: Unde sînt bolnavi ?...

BUDIȚĂ (*mîngîindu-l pe cap*): Au fost. Dar marele savant Pasteur a rezolvat

această problemă. Deci : o problemă a dus la rezolvarea problemei...

SANDA : Dumneavoastră aveți canari ?
(*El zice că nu.*) Nici papagali ?

BUDIȚĂ : Nici.

TIMOFEI : Îi ajunge un papagal...

BUDIȚĂ (*copiilor, încercînd să-i îndepărteze*) : Și încă ceva : marele Pasteur, rezolvînd problema bolii vierrnilor de mătase, a ajuns la teoria microbilor, ca agenți patogeni... (*A ieșit cu copiii.*)

OLCICĂ (*vine lingă Pelaghia, care-l șterge pe Timofei pe cap cu un prosop*) : Mie să nu-mi jucați teatru d-ăsta... Nu-mi plac basmele timpice ! El... mi-a spus și Gabriela... de cîțiva ani, cu tine... Sau cel puțin de un an... A fost o fantomă ! Să nu-mi spui mie, muiere, că iubirea ta pentru o stafie învinge toate loviturile soartei ! Ciuciu-muciu-buciu ! (*Timofei îi dă două palme. Olcică ride. Budiță reape. Timofei mai lovește. Olcică, puternic, ride.*) Acum o să te iau și eu de toartă... (*apar copiii*) ...și să mergem pe malul Dunării... Să văd, ai curaj ? !

(*Timofei intră în casă.*)

MICHI : Nene, ia pușca !

OLCICĂ : S-o ia !

PELAGHIA (*lui Olcică*) : Ai innebunit ?

OLCICĂ : Îl omor ! M-a pus să-mi suflu muci în batistă !

BUDIȚĂ (*reamintindu-i ce crede el că e principalul*) : Și te-a băgat...

TIMOFEI (*vine din casă, îmbrăcîndu-se cu o pufoaică. Pelaghia îi iese în cale. El o privește scurt. Surizător*) : Acuma pot să și mor...

OLCICĂ : De ce-ți iei pufoaica, afară e cald...

TIMOFEI Mi-e frig...

OLCICĂ A, ha, ha, ha... presimți moartea...

TIMOFEI (*surizînd*) : Da, da, ha, ha, ha... Dar nu vreau să răcesc, să-mi curgă nasul...

BUDIȚĂ (*atent, lui Olcică*) : Poate are un pistol !... Vreun cosor !... Și te cosorăște !

OLCICĂ Eh ! (*Lui Timofei.*) Nu mai contează dac-o să-ți curgă muci...

TIMOFEI Dac-o să crăp, nu vreau să mai iau o boală, pe lingă aia de-o am... (*Lui Michi.*) Ține-mi pumnii... (*Sandei, plecînd printre ea și Michi.*) Nu vreau să par slab... (*Pelaghiei.*) ...Nici măcar acum...

BUDIȚĂ (*Pelaghiei, conciliator*) : Ei, își trag și ei vreo doi pumni în măsele și se-mpacă...

OLCICĂ (*furios*) : Nu, așa... cu copii... cu martori... Nu ! Găsim noi altă ocazle. Pe mine nimeni nu m-a băgat !... (*Iese furios.*)

BUDIȚĂ (*Pelaghiei, închinîndu-se în urma lui Olcică : adică, e nebun !*) : Scrintit !... Tocmai vorbeam despre știință... (*Se apropie Timofei.*) Da, am ceva muci... (*Își suflă muci în batistă.*) O răceală de vară... (*Michi și Sanda intră în fugă în casă.*) Tocmai îi povesteam cum Faraday... savantul !... și-a pus primul problema : „cum să descopere legăturile dintre diferite forțe din natură”... Da, citatul este exact. (*Michi vine cu pușca lui Timofei.*) Cu pușca nu-i frumos să umbli...

MICHI : Vreau să mă-nvețe nenea Timofei să trag...

TIMOFEI (*lui Budiță*) : I-am promis. Și ? (*Budiță nu înțelege.*) Și ?

SANDA : Și ?

BUDIȚĂ : A, da !... Care sînt legăturile ? subliniez, dintre diverse forțe din natură... legăturile dintre lumină, căldură, electricitate și magnetism ? ! (*Timofei iese urmat de copii. Pelaghiei.*) Bag-samă și între sentimente, doamnă, există niscaiva legături... (*Se închină.*) Altfel, ce să-l fi apucat pe Olcică ? De ce s-a umflat ? Ei, parcă toate pe lume trebuie să-ți placă ?... Parcă toate sînt la locul lor ? Cine e perfect ? Cine ? Pămîntul e perfect ? Cerul e perfect ? (*Se aude un foc de armă. Budiță se închină.*) Da, da, da, cerul e perfect... (*Alt foc de armă.*) Mă duc, că m-apucă ploaia... (*Pelaghia iese.*) Se joacă puștii cu arma...

GABRIELA (*intră*) : Trage Michi după ciori...

BUDIȚĂ Sărut mîna, domnișoară... deși nu știu dacă e cazul, în Deltă, să spui sărut mîna...

GABRIELA : Să-ți lași barbă !

BUDIȚĂ : Eu ?

GABRIELA Tu, ca să pari mai bărbat. Așa pari... inocent ! Și nu-mi plac inocenții. Și nici doctor docenții.

BUDIȚĂ Aveți umor... Culmea..., în Deltă, umor ? ! Nu știu dacă m-am prezentat : Budiță...

GABRIELA ...fiul lui Benjamin Budiță, care...

BUDIȚĂ Ne-am mai cunoscut ? !

GABRIELA : Bancul ăsta nu l-ai mai făcut...

BUDIȚĂ Să fi fost eu beat ? Te pome-nești c-am și făcut dragoste împreună, ha, ha, ha...

GABRIELA : Ha, ha, ha, n-am făcut !

BUDIȚĂ : Păcat !

GABRIELA : Păcat, da, căci de se-ntimpla, nu mai erai acuma viu... Ha, ha, ha...

BUDIȚĂ : Ha, ha, ha... Ce umor ! Mă fermeceai... Știți, eu sînt corespondent voluntar...

GABRIELA ...milițian voluntar...

BUDIȚĂ : ...fotograf voluntar...

GABRIELA : ...turnător...

BUDIȚĂ : Poftim ?...

GABRIELA : ...voluntar... Chestiile astea țin, în afară de dragoste... Ce-i aia ?... iubit voluntar, mire voluntar, amant voluntar... Ori ești de profesie, ori paști caprele !

BUDIȚĂ : Da, da... iubirea nu-i... așa ceva... un nimic... fără o lumină dumnezeiască !... Chiar vreau să scriu o teză... despre mitul rezistenței în fața timpului devorant...

GABRIELA : Nu-i o informare...

BUDIȚĂ : Ha, ha, ha, de data asta nu... Aveți un umor !...

GABRIELA : Dat dracului !...

BUDIȚĂ : Exact, Delta... știți... e locul, spațiul... unde lumea reală e copleșită de irațional...

GABRIELA : N-am știut...

BUDIȚĂ : O, sint întâmplări, legende, obiceiuri... Dar chiar și chestia asta cu Timofei nu e perfect logică... A fugit cu dumneavoastră ! în lume... Ha, ha, ha, știu tot... A fugit de-ai lui... de umanitatea lor, nu ?... Ca să facă amor cu dumneavoastră ! Vă rog să mă iertați că v-o spun pe șleau. A aruncat peste bord... ha, ha, ha, starea umană... ca să devină un... instrument... de făcut dragoste... Un făcăleț ! Un falus, mă iertați, un instrument al oarbelor adâncuri... Știți, genele, cromozomii, instinctele... Un obiect al întunericii din el, spus pe șleau.

GABRIELA : Și ?

BUDIȚĂ : Și n-a ținut calimera... Iubirea... s-a dovedit mai tare ca moartea... Căci... dacă-mi duc raționamentul pînă la capăt... omul nu-i nici un animal, doar negură... așa cum crezuse el...

GABRIELA : ...aruncînd peste bord rațiunea, familia... care-i deveniseră ca o cămașă de foc...

BUDIȚĂ : Stop ! Nu-i rău spus : rațiunea, ca o cămașă de foc !... (*Își notează.*) Să nu uit... Și familia, ați spus ?... Asta n-o bag, nu se publică... Da... Venit din străinătăți... de la piramide... ca dintre morți... Soția, Delta, fiica, mama... Iubirea, ca un spațiu... Stop ! Nu-i rău spus... (*Își notează.*) E foarte importantă obsesia eroului... Căci omul este un amestec de... Oricît a căutat Timofei să rămînă pe dinăuntru gol, să fie un animal, un instrument...

GABRIELA : Stop ! Budiță, du-te la budă !

BUDIȚĂ : Ha, ha, ha... De ce ?

GABRIELA : Puți ! Nu scrie despre ce nu cunoști... Nu scrie despre păsări...

BUDIȚĂ : Scriu doar despre oameni...

GABRIELA : Du-te la budă !

BUDIȚĂ : Conștiința mea...

GABRIELA : Du-o la budă.

BUDIȚĂ : Mă dezamăgiți, scumpă domnișoară... Nu-mi place limbajul ardelesc...

GABRIELA (*lui Budiță, arătîndu-l pe Timofei, care vine urmat de Pelaghia*) : Timofei părăsi lumea dragostei sale... și fugi cu mine la piramide !... (*Pelaghia se depărtează. spre casă. Timofei vine pînă lângă Gabriela.*) De te apropii de mine, nu te mai temi de mine ?...

BUDIȚĂ : S-o fi lecuit de tine...

GABRIELA (*lui Timofei*) : Eu, nu... Tu ai putut fugi în Egipt ? ! Privește-te în apa asta stătută... (*El se privește.*) Te cutremuri, nu ? ca înaintea unui diavol ce iese din adîncurile Deltei...

BUDIȚĂ (*lui Timofei, privind în apă*) : Fă-ți cruce, parcă ești dracu' !... Ai înviat din morți... (*Gabrielei.*) Sint și teorii... Eheh ! Eterna reîncarnare !... minunata reîntoarcere a celor de viță nobilă !...

GABRIELA : Viță nobilă ! Zăibăr ! Mama mea... a făcut yoga ! Pentru a fi într-un echilibru cu forțele cosmice.

BUDIȚĂ : Și uite ce-a ieșit din ea...

GABRIELA : Pentru a fi într-un echilibru cu ea însăși, imbecilule ! Și află că pe mine nu mă tulburi tu cu zeflemeaua ta... Pe mine ciinii nu mă lătră, află ! simt ei că nu mă tem de ei, că sint echilibrată...

TIMOFEI : Ce mai vrei, Gabriela ?

GABRIELA : Pe tine te vreau.

TIMOFEI : Ți se pare... Doamne, Dumnezeule, trăim între atîtea năluciri... (*Lui Budiță.*) Tu nu te-ai întrebat niciodată... dacă treestia care se îndoaie sub vînt, nu-i o părere ?

BUDIȚĂ : Nu m-am întrebant, fiindcă nu-i o părere, e o realitate. Treestia e trestie. Nu e nici o altă chestie...

TIMOFEI (*suride*) : Poate... Dar stîrcul acela ce trece în zbor e o pasăre adevărată ?

BUDIȚĂ : Da, e adevărată, ca și ziua asta pe care o trăim...

TIMOFEI : De ce vrei să fii neapărat stupid... și fără umor ?

GABRIELA : Eu sint o părere ?... și Pelaghia este cu adevărat ?... Miștocarule ! Totul e mișto pe lume, numai cînd ți se aruncă în cap o grămadă de pămînt... cînd te bagă în groapă... cînd te leagă cu pămînt...

BUDIȚĂ : De ce ești stupidă... și n-ai umor ?

GABRIELA (*cu ale ei*) : ...atunci se vede chixul, băiețaș... De miere... (*mai poți fugi*). Dar de asta nu poți fugi, de lopata cu pămînt... Armin ! În vecii vecilor ești dus, miștocarul, omule... Nu mă lua de sus, că în viața mea nu mi-am pierdut vremea cu prietenii minore, interesate... Cu amoruri mărunte... pe bani...

BUDIȚĂ : Totuși, ai fost manechin la Constanța.

GABRIELA : O singură dată, și din curiozitate... Și tu erai patronul meu... (*Lui Timofei.*) Dar nu amantul meu ! Mi-a fost naș... El m-a botezat, lua-l-ar dracu' ! Dar pe urmă... toți prietenii mei au fost... și sînt mai deștepti decît mine... ca să am ce învăța de la ei.

TIMOFEI : Și-atunci cum ai vrut să te măriți cu mine, dacă acum nu mă iei în serios ?

BUDIȚĂ : Căsătoria înseamnă iubire ? (*Tot el își răspunde.*) Ceac-pac.

TIMOFEI : La revedere... N-am ce-ți da, Gabriela... Iarba asta nu este a mea... Nici steaua polară, nici umezeala ploii, nici ceața...

GABRIELA : Dar nu vreau iarba, nici ceața.

TIMOFEI : Nimic nu-i al meu... (*Trece un cîrd de pelicani.*) Nici pelicanii, nici crapul, nici floarea de pipirig... (*Suride.*)

GABRIELA (*furioasă*) : Numai pe tine te am, stricăciune a singelui... (*ca și cum ea ar fi Timofei*) ...numai pe tine te am, stăpînă a mea, moarte afurisită !

PELAGHIA (*vine, în timp ce Timofei se îndepărtează posomorît*) : Răutatea asta n-o să-ți folosească la nimic... Nu e bolnav...

GABRIELA : Este...

BUDIȚĂ (*împăciuitor, Gabrielei*) : Cînd el vorbea de iarbă, se gîdea la rai...

GABRIELA : Da, poate... (*La moarte ? !*) Hai, cară-te, fă pluta ! (*Pelaghiei.*) Este bolnav.

PELAGHIA : Cine nu este ?

GABRIELA : Să nu-mi spui că în lumea asta de păsări și de pești... (*în raiul ăsta !*) în afară de el, omul, vreau să zic... Să nu-mi spui că nimeni nu știe că va muri, și că asta e Măreția omului asupra Universului... Măreția și Blestemul lui... Să nu-mi spui asta, că turb ! (*Pleacă plîngînd, furioasă.*)

BUDIȚĂ : A turbat.

PELAGHIA : Nu ride, frumusețea ei este Bucuria și Deșertul lumii... Toți ați dorit-o, toți ați părăsit-o... Iar noi, muierile, o urîm și-o iertăm, fiindcă ea a fost și este ce noi n-am fost și nu vom fi niciodată, frumusețea sălbatică, ne bună... care va pieri (*muri*), zguduită de plîns, fără să rodească nimic...

SANDA (*intră, cu Michi*) : Tată, cînd te-ai înhăitat cu... Gabriela, chiar ai vrut să ne părăsești ?

TIMOFEI (*a intrat în urma lor*) : În primul rînd, nu m-am înhăitat cu ea.

SANDA : Cînd te-ai îndrăgostit de ea, ai vrut să nu mai dai niciodată pe-acasă ?

(*Pelaghia îi ia pe copii, să-i ducă în casă.*)

TIMOFEI (*incurcat*) : Nu știu...

SANDA (*fiica lui taică-său*) : La ce te-ai gîndit ?

TIMOFEI : La nimic...

SANDA (*fiica lui taică-său*) : Și ?

TIMOFEI : Am vrut s-o șterg, pur și simplu...

PELAGHIA : Hai, hai...

(*Pleacă în casă cu copiii. Intră Tului.*)

BUDIȚĂ : Voiai să ajungi la piramide ? Ai ajuns ! De ce ? Și la Mecca ? De ce ? Să te cureți de păcate ? Și prin Iran ? Să te închini unor zei păgîni ? — căci în Dumnezeu nu crezi ! ? Ei ar fi trebuit să te vindece de boală... Eu am dus-o pe maică-ta la doctori... și-a aflat că ai cancer... Nu te-au vindecat de boală momiile alea păgîne... Și te-ai dus la piramide să-l înfrunți pe Dumnezeu ? Inchinîndu-te altor păgînătăți ? Minciună ! Nu crezi nici în zei păgîni, nici în piramide... Te-ai dus să admiri frumusețea lumii ! Singurul zeu la care te închini ! Frumusețea lumii — e tot în ce crezi ! *Dragostea* — e tot în ce crezi ! Și pentru asta te-ai întors acasă... (*O arată pe Pelaghia.*) Ea e frumusețea lumii — pentru tine ! Singurul zeu în care crezi...

TULIU : Și pelicanii... și Delta...

BUDIȚĂ : Și tu, prietenul lui... (*Tu — prietenia ! ha, ha, ha.*)

TIMOFEI : Aici e pămîntul cel dinții al lumii... (*Aici e raiul, aici e iadul.*) Aici se destramă sub tine pămîntul, aici simți cum apele îl macină... îl înghit... dar aici simți cum pămîntul se alcătuește din nou... Rizomii plutitori prind țărînă... Rădăcinile... Plaurii, pămînt plutitor... Vezi sub ochii tăi cum se naște pămîntul... (*cum se naște viața, cum se naște frumusețea lumii*) în fiecare zi... Dar voi știți că eu sînt bolnav ? Nu sînt !... Și v-ați purtat cu mine bine... din milă ? (*Nu că sînteți buni, ha, ha...*) De unde atîta bunătate la tine, Budiță ? (*Care-ai vrut să-mi iei nevasta ?...*) Pelaghia ! (*Ea se apropie de ei. Budiță pleacă.*) De unde ai tu atîta încredere că voi trăi ?

PELAGHIA : Fiindcă mîncînci usturoi și ceapă...

TIMOFEI : Și ?

PELAGHIA : Și cine mîncîncă rădăcinoase... Au uraniu ! Distrug orice boală !

TULIU : Ca și carnea de pește... Ca și vinul roșu...

PELAGHIA (*lui Timofei*) : Du-te și adă lemne de foc... Să fierbem apa... Vreau să mîncînc mămăligă...

TIMOFEI (*nu s-a întîmplat nimic ? Nu-l ceartă ? Ce-i asta ?... E dragoste ? Prostie*) : Nu mă duc !

PELAGHIA : Atunci mă duc eu.
TULIU : Atunci mă duc eu. (*Iese.*)
PELAGHIA : (*mă iubesti fiindcă...*) : Nu vrei să mă înțelegi... (*Căci nu înțelegi de ce te-am așteptat...*)
TIMOFEI (*înțelege : într-adevăr...*) : ...De ce nu m-ai părăsit ?
PELAGHIA : Fiindcă tu... (*M-ai părăsit...*)
TIMOFEI : Eu am plecat... (*Mi-am luat boii lui Dumnezeu în cap!...*)
PELAGHIA : ...dar ai rămas aici... (*Gîndurile tale au rămas aici.*) N-ai întrebat... (*mi-a spus mama*) ...de-a putez ziti lotca lui Igor ?...
TIMOFEI : Prostii !...
PELAGHIA : O... (*dragul meu...*) înțeleg ce se-ntîmplă cu tine !
TIMOFEI : Ce ?
PELAGHIA : Tu încă...
TIMOFEI : Eu ? !
PELAGHIA : Ca în ziua cînd mă-ai dat puiul de pelican ! Și atunci îți luceau la fel ochii... umiliți și bucuroși, învingători și fricoși... că ai descoperit o taină...
TIMOFEI : Puiul de pelican ?
PELAGHIA : Nu. Că mă iubeai ! Asta era descoperirea... și bucuria ta... Puiul de pelican era doar întîmplarea care ți-a dat curajul să te apropii de mine și să te văd cum tremuri.
TIMOFEI : Ca un pui de pelican părăsit...
PELAGHIA : Prostii... Puii de pelicani nu sînt părăsiți... (*Decît pentru scurt timp... Știi asta!...*)
TIMOFEI : Un vis, un vis m-a adus acasă... Nu visam decît pelicani, nu mă visam decît în Deltă... Era cald, erau muște... Și eu am groază de ele... Ah, micuțele, drăguțele, neputincioasele... Aici nu sînt. Muștele, ce forță, Doamne ! Căci puterea lor e Numărul ! Am citit într-o carte că dacă doar cinci luni urmașii unei singure muște ar trăi — tot globul pămîntesc ar fi acoperit de un strat de muște înalt de paisprezece metri ! Mă urmărești ?
PELAGHIA : Te-ascult... Mă visai... Și eu te-am visat. Te aflai lîngă salcia cu trei cuiburi de pițigoii, de unde începe rezervația de pelicani. Era o noapte cu lună, aveai aripi albe, uriașe, de pelican, și strigai...
TIMOFEI : Vreau să trăiesc ! Vreau să trăiesc ! să trăiesc !...
PELAGHIA : Nu...
TIMOFEI : O dorință cumplită de viață m-a făcut să urlu așa într-o noapte, în vis, cînd parcă mă acopereau muștele... și doar o zare plină de nuferi se arăta, la marginea cerului...
PELAGHIA : Strigai : „Cine-a lipit frunza de tavan ?” Sus, nu era decît cerul... Strigai : „Cine-a lipit frunza de cer ?” Eram lîngă rezervația de pelicani, într-o noapte cu lună...

ANA (*vine, se așază în scaunul de nuiele*) : Ai venit în Deltă, Timofei, prin de pește, ai grijă de pelicani, să nu-i zădărescă afurisitul de ciine, bea vodcă și cîntă... (*Pelaghia duce niște cămăși spre Dunăre.*) Dormi pe iarbă, afară, să te umple roua...
BUDIȚĂ (*intră cu Tului. Șoptindu-i*) : Ca pe un zeu...
TULIU : Vezi că-ți dau eu două, de nu mai vezi nici un zeu ! Ce ești așa de mistic, bre ?
ANA : Cine-i acolo ?
TULIU : Noi, nepoftiții...
ANA : Veniți... Timofei, mîncă ciorbă de crap și privește-o pe Pelaghia cum spală cămășile în Dunăre... Strigă ! Înjură ! (*Apar Sanda și Michi.*) Și se va cutremura Delta... Ca taică-tu ! Vîntul va înceta să urle... (*Ride.*) Apele se vor încălzi. (*Ride.*) Și dragostea... te va umple din nou, ca pe un stup... (*Ride cu hohote, bucuroasă.*)
BUDIȚĂ : Ce limbă, domnule, limba română ! Ris cu hohote, plîns cu hohote !...
ANA (*văzîndu-l pe Olcică apropiindu-se*) : Piei, mă... Tanțoșule !... (*Lui Budiță, șoptit.*) E ca o lumină neagră... Ca o floare neagră...
BUDIȚĂ : Mișto ! Mi-o notez. (*Și-o notează. Olcică iese. Se aud pelicanii zburînd.*) Priviți !
ANA (*se ridică*) : Cine e mai puternic decît un cîrd de pelicani ? (*Pelaghia se înapoiază de la Dunăre.*) Ei dacă trec prin curcubeu, îl destramă... (*Toți se duc spre stînga, de unde se văd mai bine pelicanii. Ea rămîne în scaun.*) Cine e mai puternic decît un cîrd de pelicani ? Ei dacă zboară spre locul unde stă soarele în amiază, vine iar na... (*Mai puternic, rizînd.*) Cine e mai puternic decît un stol de pelicani ? Ei dacă vin din alte zări, pămîntul înverzeste, pămîntul întinereste... (*Rizînd : ha, ha, ha.*) Pelicani, pelicani, vouă mă rog... Stăpîni peste ape, peste ceruri... Dați-mi aripile voastre puternice... Penele albe...
BUDIȚĂ (*cu spatele la ea, continuînd, pe liniștea ei, rizînd cu hohote*) : Timerețea voastră gălăgioasă, semeția voastră neînfricoșată de moarte...
(*Ana a rămas în scaunul de nuiele, nemîscată, poate ca o regină. Apare Fira, în negru. Îi închide Anei ochii. Încep să facă pregătirile de înmormîntare. Luminări. Timofei face o cruce. Cu Tului, un cosciug. Tot monologul Pelaghtei, ce va urma, va fi spus pe aceste pregătiri de înmormîntare... Băutura, în sticle. Fira face colaci. Treptat, pregătirile vor trece în casă, în spațiul din spatele casei.*)
PELAGHIA : De la soacră-mea am învățat, de mică, fiind aproape vecini, fi-

indu-mi ea ca o mamă, văduvă cum era... că omul este o pasăre făcută să piară! Vezi, îmi spunea, pleacă păsările, vine toamna, cele mai puternice zboară prin înălțimi, cocorii, berzele, pelicanii; graurii, mai pe jos, iar biețele păsărele cîntătoare, mai pe lângă pămînt, pe unde vîntul nu prea are putere... Se călătoresc! Viața lor, o călătorie... Furtunile nu le iartă, le izbesc pe multe de pămînt, ceața le încurcă drumurile, le ameteșc, le incurcă... Și nu se lasă, se duc, se întorc... Dacă ne e scris să moară, măcar să facă ce vor... zboară, le împușcă oamenii, le prind în plase, le îngheață gerul... Și nu se lasă! Măcar arată că moartea asta, soarta asta a lor, nu e dreaptă! Nu i se-nchină! Păsările nu se-nchină!... Pelicanii, greoi, vînați... Nu se lasă... Păsările pleacă și vin, nebune, nu le pasă de ce le așteaptă, zboară, chiar de știu că nu toate vor ajunge aici, zboară... fără să creadă în victoria lor! Cam asta-mi spunea (cu vorbele ei) soacră-mea... Mai tîrziu am aflat din cărți despre masacrul păsărilor... Sînt mii de vînători!... de pericole! Și ea, chiar de știa că moare, și-a privit și ultimele zile cu mărșă puterii ei, care știa că se bate cu puteri mai grozave decît ale ei, nu s-a îngrozit! că va fi învinsă, nici vorbă! Doamne, ce curaj, ce forță, într-o plîpîndă muiere din Delta Dunării... Doamne, ce biruință a ei, asupra ei, asupra lumii! Ce pasăre măiastră ai fost, muiere! Din ce neam de pelicanii!... Oamenii... (omenirea) ...această grozavă rezervă de pelicanii... (A adus din casă o ladă cu hainele de înmormîntare ale Anei. I le-a ales... I-a pieptănat părul, încet, încet...)

OLCICĂ: Mătușa Ana m-a urît... Cînd mă vedea, striga la mine să plec de-aici... Dumnezeu s-o ierte, dar mă privea ca pe un dușman... (Ana stă în scaunul de nuiel, dreaptă, de parcă ar dormi. Olcică îi pune o pătură pe picioare.) De-ai fi putut, m-ai fi omorît!

FIRA Nu vorbi blestemății... De voia, te-aranca în Dunăre, de mic... Ea mi te-a adus mie, învelit într-un cojoc de miel... Copilul meu murise, aveam lapte... Mi te-a adus să te-alăptez... Mai-că-ta era pe moarte, și Ana mi te-a dat mie... Și-a zis că dacă maică-ta o să trăiască, să fii al meu!... că ea o să-și mai poată face alți copii... Mi te-a dat de pomană... Pentru sufletul mamei tale... Și ea... n-a murit, maică-ta...

OLCICĂ Cine este?... (Între Pelaghia.) Minți... V-ați înțeles să-mi spuneți o poveste timpită, ca să nu mă leg de muierea nebunului care a plecat prin străinătăți... Minți!

PELAGHIA: Ce-i, omule?

OLCICĂ (furios, iese): Nimic...

PELAGHIA (o duc pe Ana în casă): O să doarmă în patul ei... (Bărbaților.) Mergeți după pește... (Ei se pregătesc să plece. Pelaghia intră în casă. Apare Gabriela. Ea pricepe ce s-a-ntimplat.)

BUDIȚĂ (intră): De ce-i atîta liniște aici?

GABRIELA: Scoate-ți șapca...

BUDIȚĂ: Ce-i?... (N-are cu cine vorbe.)

GABRIELA: Ajută-i să prindă pește...

BUDIȚĂ: Cum de-ai mai venit?...

GABRIELA: Du-te cu ei...

BUDIȚĂ: Salutare, Forfecuță! (Tuliu nu-l ia în seamă. Coboară spre Dunăre cu uneltele de pescuit... Sanda îl ajută. Michi duce pușca.) La vînătoare și la pescuit? (Gabrielei.) Nu răspunde. Nici n-aude: e mort de beat, ha, ha ha... Cirip-clrip! Pasărea veșnică! Trupul... nu-i putrezește... Timpul... nu-i putrezește... Timpul nu-i putrezește... Dar iată-l pe criminal! (Apare Olcică. Tultu și copiii au dispărut.) El o să-l sugrume... și o să-l arunce în Dunăre pe Timofei!

GABRIELA: N-o să-l las pe Timofei să meargă cu!...

BUDIȚĂ: El l-o fi chemat... Cavaler! Și poate-i și convine... S-o fi săturat de boala lui impuțită... Vrea să-l termine cineva... Și să nu cadă vina pe nimeni!... Căci, dînt-o ceartă... (Timofei îl zărește pe Olcică: îi face semn să-l aștepte.)

PELAGHIA (dîndu-i lui Timofei o cămașă curată): Să cumpărați bere germană de la debarcader... Și vodcă... Pentru pomana mamei...

BUDIȚĂ (Gabrielei): Cunosc eu pe unu', Cacași, face pe ziaristul pe la Oradea... Bețivan, afemeiat, bolnav, neisprăvit... Și nevastă-sa, profesoară, curată, frumoasă... îl iartă, și spală... Se pișă și pe el!... Răbdă bătăile lui...

GABRIELA De ce?

BUDIȚĂ E baptistă. Și crede că asta e pedeapsa ei pe lumea asta — să aibă grijă de el. Să ispășească...

TIMOFEI (coboară malul, împreună cu Olcică): Mă ajuți, bătrîne... Mă scapi...

OLCICĂ: Vă rog să mă iertați dac-o să vă frîng gîtul...

TIMOFEI Îmi dai cel mai mare ajutor pe care mi l-ai putea da... (Iese.)

GABRIELA Cred că-i stătea bine lui Olcică în uniformă aia vîrgată... Dar nu-l las... (Iese.) Hai, se bat! Sînt lîngă apă!... Îl aruncă în valuri!...

(Se aude un foc de armă. Liniște. Budiță aleargă în urma Gabrielei. Încă un foc de armă. Fira aleargă spre Dunăre.)

PELAGHIA: Oameni buni, ce s-a-ntimplat...?

MICHI (*apare urmat de Sanda*): Am împuşcat ciinele... Ciinele ăla... (*Arma îi fumegă.*)

SANDA : A alunecat din barcă... Nenea Olcică a...

(*Apare Olcică, ud, urmat de Fira. Pelaghia fuge spre Dunăre. Copiii duc ciinele mort în spatele casei.*)

FIRA : Ai ştiut că e taică-tău... şi tot l-ai sugrumat şi l-ai aruncat în apă...

OLCICĂ : N-am ştiut... Şi nu-i adevărat nimic !

FIRA Am auzit apa... Şi l-au pescuit, e mort, uite, îl aduc !

OLCICĂ : Nu e tatăl meu...

FIRA Nu mai este... Când te-a făcut ea... era să moară... Şi-a crezut că tu erai mort... Te-a adus la mine Ana, lângă Sulina...

OLCICĂ Dar n-a crăpat nimeni, nu-nţelegi?... Ce tot mă bateţi la cap?... M-a înjurat... Am vrut să-i rad o palmă... a alunecat în apă... Uite-l, vine cu Tului.

FIRA : Hai, hai de-aici !... (*Ies.*)

(*Intră toţi în scenă ; Timofei, ud.*)

TULIU Hai, copii, la peşte !... (*Copiii ies.*)

TIMOFEI (*se dezbracă, Pelaghia îi aduce rufe uscate*): Maică-mea, din Oltenia, s-a măritat cu... un lipovean, care a făcut armata la Turnu-Severin... A trecut timpul... (*O viaţă de oameni !... Ce loc, Delta... (Seminţii şi credinţe amestecate...)*)

PELAGHIA : Totul e să trăieşti... aşa cum ţi-e locul...

TULIU (*lui Budiţă*) : Ce zice ?

BUDIŢA : ...să trăieşti... conform cu natura... Dar el... deşi a fost prin lume... (*pe unde au umblat Cezar, bre, şi Alexandru Macedon!*)... e un... (*un aventurier, bre !*)... E un leneş... Vrea acasă...

TULIU : Hai să plecăm la peşte... (*Pleacă încet.*)

TIMOFEI : Şi când ai împlinit şaptesprezece ani, eram pe malul lacului Triozero... A bătut o boare şi ţi-a răscolit rochiţa... (*Ride.*) Pulpele tale s-au văzut... şi apa lacului s-a luminat...

BUDIŢA : Obrajii ei sint roşii, de parc-ar avea febră !

TULIU Să-i lăsăm să vorbească... soarele asta îi luminează... (*Căci se iubesc, bre !*)

TIMOFEI : Pădurea de sălcii... de trestii... a strălucit... şi eu, ca străfulgerat...

TULIU : A fost electrocutat... ha, ha, ha...

PELAGHIA Nu mi-ai povestit despre piramide... Cezar.. Faraonii... Şi la Mecca?... Tu, pe urmele lui Alexandru Macedon !... (*Ride.*)

TIMOFEI : Mă gîndesc la mama...

BUDIŢA (*lui Tului : ea e pentru el e-exemplul... măreţ...*): O pasăre rară, Ana !... (*o măreţie a umanităţii...*) căci avea puterea cumplită... (*pe care nu-mai omul o are !*)... de a se stăpîni singură... (*şi în durere, şi în bucurie*)...

PELAGHIA : Şi-a spălat singură cămăşile pină în ultima zi... Şi cizmele ei de cauciuc...

TULIU : Doamne, fratele meu !...

BUDIŢA (*s-au îndepărtat*) : Ce te miri ?

TULIU (*cum să nu mă mir?*) : Nu-i vezi, stau jos pe pământ, frig peşte... pe iarbă, între sălcii... şi vorbesc... despre cizme de cauciuc.

BUDIŢA : Da, da... Despre trecut, despre viitor... (*despre fericire !*) Să plecăm... (*Ies.*)

PELAGHIA : Priveşte, luna se-ngrasă pe cer !... (*Timofei a adormit lângă ea.*)

Vino somn, de mi-l adormi. Şi tu mîtă, de-i dă ţiţă. Şi tu peşte, de mi-l creşte... (*Îl acoperă cu o pătură ; ca şi cum l-ar legăna... Vorbeşte încet.*)
Veniţi voi pelicani, şi voi stîrci, şi tu, sfinte Policarp, şi tu, Sfîntă Ana, mama lui, şi tu, Sfînte Gheorghe, tatăl ei, Maria, Gherghina, Marfa !... veniţi voi, sfinţi, să-i faceţi somnul lin şi să-l curăţaţi de durere... Şi voi, ploii calde, şi tu, vînt, vise limpezi să-i daţi... Veniţi, veniţi, închipuiri, veniţi, zorile să-l apuce sănătos, ca pe un nou-născut... Totul să plece ca de la început... Trec pelicani... Vin pelicani, din cer... Vin, aduc roua dimineţii... Aducînd, aducînd... preschimbînd timpul...

CORTINA

CONCURS

Teatrul de Stat „Valea Jiului“ din Petroşani organizează pe data de 28 iulie a.c. orele 10, la sediul, Strada Mihai Viteazul Nr. 2, concurs pentru ocuparea următoarelor posturi :

1 post regizor artistic

1 post asistent scenograf
5 posturi actriţe (limita de vîrstă 35 de ani)

3 posturi actori (limita de vîrstă 40 de ani).

Încadrarea se face în conformitate cu legile 12/1971 şi 57/1974. Informaţii suplimentare la telefon : 957/41154.